

A large, thick, green brushstroke graphic that starts from the left edge and curves downwards towards the right, creating a sense of movement and depth.

**Met vertrouwen
werken aan de toekomst**

**Voorjaarsnota 2018
1e berap 2017**

Aanbieding

“Met vertrouwen werken aan de toekomst”

Aan de raad,

Voor u ligt de 1^e Bestuursrapportage over 2017, gecombineerd met de Voorjaarsnota 2018, met de titel: “Met vertrouwen werken aan de toekomst”

Vertrouwen. Dat is wat in ons opkomt als we naar de toekomst kijken. We hebben in korte tijd de basis goed op orde gekregen. De zorg aan onze inwoners, onze ruimtelijke omgeving en onze financiën zijn inmiddels op orde. Aanbevelingen uit de verschillende onderzoeken van de afgelopen jaren, hebben we gerealiseerd. Vanuit een stabiele basis werken we met vertrouwen aan de toekomst van onze gemeente. Waarbij we -naast de dingen die we al doen- met onze ambities aan de slag gaan, op het gebied van economie, duurzaamheid, zorg, dienstverlening, veiligheid, onderwijs en recreatie.

In dit document leest u hoe we er nu voorstaan en kijken we vooruit naar de komende vier jaren. Het eerstvolgende jaar, 2018, is een belangrijk jaar met nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Op dat moment willen we onze inwoners laten zien waar we staan.

Stand van zaken

De stand van zaken tot nu toe lichten we toe in de eerste bestuursrapportage. Deze is als bijlage 1 opgenomen. Kort samengevat: we liggen op koers! We ronden activiteiten af en we halen positieve resultaten in de uitvoering van de speerpunten uit de begroting 2017.

Het beeld voor de toekomst

In deze voorjaarsnota laten we op hoofdlijnen zien wat onze plannen zijn en hoe dit financieel uitpakt. We trekken de lijn van de begroting 2017 door. Als gemeente blijven we ontwikkelen; we zorgen dat onze gemeente veilig is, dat de ondersteuning en zorg aan onze inwoners van goede kwaliteit is, dat we adequaat reageren op vragen van inwoners en dat de wegen en het groen (de openbare ruimte) op orde blijven.

De begroting 2017-2020 is meerjarig sluitend, waarbij alle benoemde speerpunten worden uitgevoerd en we verder koersen richting een stabiele situatie. Zo zijn in 2016 financiële spelregels vastgesteld (zoals de begrotingsdoctrine), als basis voor de financiële besluitvorming in de P&C cyclus.

(Internationale) samenwerking, economie en duurzaamheid

We willen het komende jaar de focus leggen op (internationale) samenwerking, economie en duurzaamheid. We gaan aan de slag om breedband in het buitengebied nu daadwerkelijk te realiseren en willen duurzaamheidsleningen beschikbaar stellen. We leggen een aantal fietspaden aan en investeren in de openbare ruimte en scholen. We intensiveren de activiteiten van de Ring van IJzesteden en maken een start naar een circulaire economie. In een circulaire economie staat het hergebruik van producten en grondstoffen centraal ('het sluiten van kringlopen').

Goede voorzieningen en lage woonlasten

We willen een sterke gemeente zijn, waarbij we onze goede voorzieningen en lage woonlasten voor onze inwoners in stand houden. Zoals in het coalitie-akkoord afgesproken, is de verhoging in de OZB (maximaal) 3%. We willen als gemeente nog meer aansluiten bij en samenwerken met de samenleving en onze partners waarmee we samen Oude IJsselstreek vormen. We investeren in het vergroten van onze veiligheid en breiden onze handhaving uit. We blijven werken aan verbetering van onze (digitale) dienstverlening. We gaan door met de experimenten en vernieuwing in de zorg. Het komende jaar willen we daar nog verder in groeien.

Ontwikkelingen en uitgangspunten

Er blijven uiteraard ontwikkelingen op ons af komen, die het meerjarenperspectief beïnvloeden. Hier hebben we ook keuzes in te maken. Om deze keuzes weloverwogen te nemen hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We presenteren de voorjaarsnota en 1e berap in één document. Hiermee kunnen we op hoofdlijnen in één oogopslag inzicht geven in de huidige beleidsontwikkelingen en deze direct meenemen in de bijgestelde meerjarenraming voor de jaren 2017 tot en met 2021. Zo bereiken we efficiency in de opstelling en behandeling.
- We geven uitvoering aan het coalitieakkoord via de speerpunten zoals in de Voorjaarsnota en begroting 2017 genoemd. Dit maken we af.
- De begrotingsdoctrine is leidend:
 - De begroting is elk jaar structureel sluitend
 - Overschotten gaan terug naar de algemene reserve
 - De totale schuldenlast moet geleidelijk dalen
 - De algemene reserve moet voldoende blijven voor het weerstandsvermogen
 - Tekorten en overschotten van het lopend beleid worden binnen de programma's opgelost

Ontwikkelingen

We onderscheiden drie categorieën ontwikkelingen:

1. Ontwikkelingen die onuitstelbaar en onvermijdbaar zijn, zoals de autonome ontwikkelingen en financiële gevolgen vanuit de speerpunten die door het college, dan wel de raad inmiddels zijn besloten (handhaving, Almendecollege).
2. Speerpunten die nog wenselijk zijn en waar nog geen besluit over is genomen, inclusief de financiële gevolgen.
3. Nieuwe ontwikkelingen.

Het meerjarenperspectief op basis van deze indeling ziet er dan als volgt uit:

Meerjarenperspectief (x 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021
Resultaat Programmabegroting 2017 -2020	13	4	5	3	75
Autonome afwijkingen (1e berap)	199	690	893	1.078	1.046
Speerpunten al besloten	-	-120	-555	-309	-120
Totaal autonome ontwikkelingen 1e berap/VJN	199	570	338	769	926
Prognose resultaat (A)	212	574	343	772	1.001
Categorie 2 (speerpunten met aangepaste financiële gevolgen)		-860	-930	-795	-495
Categorie 3 (nieuwe ontwikkelingen)		-80	-20	-63	-
Totaal categorie 2 en 3		-940	-950	-858	-495
Prognose resultaat incl 2 en 3 (B)	212	-366	-607	-86	506

Een uitgebreide toelichting is te vinden in het meerjarenperspectief op pagina 29.

Zoals in het overzicht te zien, is de financiële uitgangspositie (A) positief. Hierin zijn de uitbreiding van handhaving en de besluitvorming rondom het Almendecollege meegenomen (speerpunten al besloten). De ontwikkelingen in categorie 2 en 3 leiden tot een tekort in de komende jaren (B). Om een sluitende begroting te behouden, moeten hier keuzes in worden gemaakt. De ontwikkelingen in categorie 2 en 3 zijn in onderstaand overzicht weergegeven. De rode streep geeft aan welke ontwikkelingen binnen de bestaande ruimte kunnen worden uitgevoerd. Voor de ontwikkelingen onder de rode streep is (nog) geen financiële ruimte.

Ontwikkeling	Progr	Kosten	Toelichting
Omgevingswet	1	800.000 incidenteel (over 3 jaar)	Obv landelijke richtlijnen en regionale afspraken ingeschatte benodigde extra middelen om de omgevingswet te implementeren. Zie pagina 10
Civieltechnische kunstwerken	1	90.000 per jaar	Vanuit het nieuw vast te stellen beheerplan is een verhoging van het budget noodzakelijk om dit uit te voeren. Zie pagina 10
Breedband	3	Investering 3.6 mln	Aanleg breedband in het buitengebied. Zie pagina 17
Duurzaamheid/economisch beleid	3	75.000 per jaar + investering duurzaamheidsleningen 2 mln	Om zowel de nieuwe taken op het gebied van duurzaamheid als op economie (circulaire economie) te kunnen uitvoeren, is 1 extra fte nodig. Daarnaast investeren we in duurzaamheidsleningen. Zie pagina 18 en 32
Ring van IJzesteden	3	23.000 per jaar	De samenwerking en activiteiten vanuit de Ring van IJzesteden wordt geïntensiveerd en lokaal verankerd. Zie pagina 19
Evaluatie functierollenboek	BV	30.000 incidenteel	Betreft de evaluatie, hieruit voortvloeiende actualisatie wordt (zoals nu ingeschat) uit bestaande middelen betaald. Zie pagina 26
Informatiebeleid ICT	BV	132.000 per jaar	Uitwerking ICT-plan; door het vormen van een voorziening, zijn de kosten ad 132.000 per jaar niet meer vanuit de investeringen, maar vanuit de exploitatie nodig. Zie pagina 27
Team social media en online communicatie	4	135.000 per jaar	Dit betreft 2 fte om vanaf 2018 het team social media en online communicatie te realiseren. Zie pagina 22
Duurzaamheidsagenda	3	75.000 per jaar	In 2017 is er 150.000 beschikbaar voor duurzaamheid. Vanaf 2018 is het budget 75.000. Voor het meerjarig realiseren van de duurzaamheidsagenda is het budget ad totaal 150.000 structureel nodig. Zie pagina 18

Economisch beleid; circulaire economie	3	200.000 incidenteel (over twee jaar)	De overgang naar een circulaire economie moet nog binnen onze gemeente vorm krijgen. Hiervoor is vooralsnog incidenteel budget noodzakelijk. Zie pagina 19
DRU visie	1	p.m.	De resultaten van de DRU-visie kunnen nog financiële effecten met zich mee brengen. Zie pagina 8
Organisatieontwikkeling, incl communicatievisie	BV	p.m.	Op basis van de benchmark, de communicatievisie en verdere organisatieontwikkeling, zijn er mogelijk extra middelen nodig. Zie pagina 26
Stimuleringsregeling Transformatie (vastgoed); Toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen	1	p.m.	We moeten financieel rekening houden met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Het plan wordt nog ontwikkeld, waardoor er vooralsnog geen extra middelen zijn geraamd. Zie pagina 11
Verbouwing hal gemeentehuis	4	80.000 incidenteel	Uitvoering plan Stoverink voor vernieuwing van de centrale hal. Zie pagina 22
Woonlasten ontwikkeling (minder hoge stijging OZB)	4	75.000 per procent verlaging	In de huidige begroting is met 3% stijging OZB rekening gehouden. Elk procent eraf of erbij is 75.000.

Voorstel:

- De Voorjaarsnota/1^e berap voor kennisgeving aannemen;
- De noodzakelijke investeringen over 2018 vaststellen;
- Instemmen met de taakveldindeling, zoals in bijlage 2 weergegeven;
- Instemmen met het sturen op indicatoren vanuit de beleidsontwikkelingen;
- Instemmen met de (administratieve) begrotingswijziging.

Inhoudsopgave

Aanbieding.....	2
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	7
Programma 2: Een leefbare gemeente.....	12
Programma 3: De werkende gemeente	17
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	21
Bedrijfsvoering en overhead	25
Meerjarenperspectief.....	29
Ontwikkeling financiële positie	31
De leningenportefeuille	33
De kapitaallasten	35
Scenario's toekomstige leningen en rentevisie	36
Ontwikkelingen BBV	38
Taakvelden	38
Indicatoren	40
Bijlage 1: Stand van zaken 1e Berap	41
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	42
Programma 2: Een leefbare gemeente.....	46
Programma 3: De werkende gemeente	53
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	58
Bedrijfsvoering/overhead.....	59
Bijlage 2: Indeling taakvelden per programma.....	62

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

Missie/visie

Samen met de inwoners wil de gemeente realiseren dat het prettig wonen en werken is in alle kernen en in het buitengebied.

Maatschappelijke effecten

- *Het is prettig wonen, werken en leven in de kernen*
- *Er zijn voldoende en kwalitatief goede woningen*
- *De kwaliteit van de openbare ruimte is in orde*
- *Er is een passend aanbod van accommodaties*
- *De ruimtelijke ordening is up-to-date*
- *De landschappelijke, ecologische en economische kwaliteit van het buitengebied is optimaal*
- *Bevoegdheden en verantwoordelijkheden liggen waar mogelijk bij de samenleving*

Prettig wonen, leven en werken; er zijn voldoende, goede woningen

Voortgang speerpunten

- **Woonagenda (3):**
De beleidsnotitie WoningBouwPlanning is vastgesteld op 24 november 2016, hiermee is voorzienbaarheid geregeld. Vervolgacties zijn het maken van een monitor die de planontwikkeling van rood en groen volgt, het maken van een planning maken voor te wijzigen bestemmingsplannen en het ontwikkelen van criteria voor inzetten contingent ca. 50 fysieke knelpunten. Bij het vervolg hoort ook het overleg met ontwikkelaars die een deel van hun contingenten na verloop van tijd kwijtraken. Met een belangrijke ontwikkelaar is inmiddels een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Met enkele andere partijen worden verdere gesprekken gevoerd.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Woonvisie**
Nog in 2017 zal de nieuwe Woonvisie ter vaststelling aan de raad worden aangeboden, met nieuwe ontwikkelingen zoals verduurzaming of het levensloopbestendig maken van de eigen woning.

Passend aanbod van accommodaties

Voortgang speerpunten

- **Beleid en beheer gemeentelijk (maatschappelijk) vastgoed (2)**
In de Nota Gemeentelijk (Maatschappelijk) Vastgoed is voorzien in het drieluik: behouden – afstoten – slopen. Ten behoeve van de te behouden gemeentelijke objecten (incl. DRU-panden en sportaccommodaties) zal de MeerJarenOnderhoudsPlanning (MJOP) moeten worden geactualiseerd. Daarnaast zal - naast de verkoop van panden – in enkele gevallen ook overdracht aan gebruikers aan de orde zijn. Hiertoe zullen stappen moeten worden ondernomen. In de komende jaren zullen er vrijkomende schoolgebouwen terugvallen aan de gemeente. Bij dit alles gaat het om gemeentelijke eigendommen. Op de bredere opgave wordt hierna teruggekomen onder de noemer 'leegstand'.

- **Statushouders (17):**

De groep van 100 extra statushouders is verdeeld in 2 fasen. Fase 1 wordt nu uitgevoerd. In Sinderen en Varsseveld (2 x) is de huisvesting gerealiseerd. De huisvesting in Netterden vraagt nog aandacht. In Terborg zal de huisvesting in september gereed zijn, de St Jorisschool is inmiddels overgedragen aan Wonion. Na sloop van de Kameleon zal het gehele gebied opnieuw worden ingericht. Hiertoe is subsidie aangevraagd bij de provincie. In overleg met Wonion is besloten om pas op de plaats te maken met fase 2, omdat het COA eerst de taakstelling van achterblijvende gemeenten wil invullen. In 2018 kan fase 2 worden gestart als daar aanleiding voor is.

- **Visie op DRU Industriepark (1)**

De in ontwikkeling zijnde DRU Visie gaat de volgende richting op: een gezamenlijke programmering van de covenant partners, zowel als het gaat om de organisatie van evenementen en activiteiten als wanneer het gaat om bezetting en boeking van de beschikbare ruimten/gebouwen op het DRU Industriepark. Om grotere bezoekersstromen te kunnen faciliteren wordt de parkeerplaats in het DRU Park gerealiseerd in 2017. Door de partners wordt in de toekomst mogelijk gezamenlijk een horecabedrijf gerund, dat inzetbaar is in alle gebouwen en bij alle evenementen. De partners delen zowel in de kosten als in de revenuen en zijn daarvoor gezamenlijk verantwoordelijk. De huurders van de gemeentelijke gebouwen betalen daarvoor een kostendekkende en marktconforme huur. Per 1 juli 2019 komt de huurcompensatie aan de DRU CF en de daarin gehuisveste organisaties conform het contract te vervallen. De partijen blijven vallen onder de door de gemeente vastgestelde reguliere subsidieregelingen en kunnen daar een beroep op doen.

- **Parkeerplaatsen DRU (18)**

Zodra in het DRU Park de benodigde gronden door grondruil op de goede plek liggen, zal gestart worden met de voorbereiding tot aanleg van de parkeerplaats en toegangsweg. De gemeenteraad heeft eerder middelen beschikbaar gesteld maar aangegeven dat de realisatie zelf samenhangt met de Visie DRU Industriepark. Tennet heeft i.h.k.v. het Rijksinpassingsplan voor de hoogspanningslijn 380kV een opgave om ter plaatse de groenstructuren aan te leggen en te onderhouden. Ontwikkelingen komen op dit punt samen.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Kunstgrasvoetbalvelden**

Eén of twee verenigingen zullen wellicht een subsidieaanvraag doen voor een kunstgrasvoetbalveld. Mogelijk komen zij voor subsidie in aanmerking, mits de raad het benodigde budget ter beschikking stelt.

Openbare ruimte, buitengebied en infrastructuur

Deze jaren staan vooral in het teken van het afronden van lopende plannen en het overschakelen naar een meer op beheer en onderhoud gerichte gemeente. Niettemin zijn er ook enkele nieuwe ontwikkelingen.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Hoofdstraat Varsselder**

Vanuit de Vereniging Dorpsbelangen Varsselder-Veldhunten (VDVV) wordt al een tijd gehamerd op de reconstructie/herinrichting van de Hoofdstraat in Varsselder. Oorzaak hiervan is de slechte onderhoudsstaat van het groen en de weg. DE VDVV heeft hiervoor een plan ontwikkeld. Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van dit plan heeft de gemeente een inventarisatie gemaakt van de minimaal benodigde maatregelen en de beschikbare budgetten voor onderhoud vanuit het team Beheer. Hieruit blijkt dat er voor een sobere herinrichting van de Hoofdstraat nog een extra investering van circa € 460.000 nodig is. Gezien de staat van onderhoud van de Hoofdstraat is het verstandig om deze in 2018 aan te pakken.

De projectenpool kan in de loop van 2017 het plan gaan voorbereiden. Na gereedkoming van het plan zal de Hoofdstraat weer voldoen aan de eisen van deze tijd en hoeft er de eerste 15 jaar geen onderhoud meer uitgevoerd te worden. Mogelijk kan dit project worden opgepakt als burgerinitiatief, zoals in Silvolde. Daarbij kunnen de daar opgedane ervaringen dienen als leermomenten.

- **Rotonde N817 – 't Goor**

In 2019 verricht de provincie Gelderland groot onderhoud aan de N817 (Gendringen – Ulft). Ter bevordering van de verkeersveiligheid wordt beoogd een rotonde te realiseren op de kruising met 't Goor en de Varsselderseweg. Gelet op het aantal aansluitende wegen dient de gemeente 50% van de aanlegkosten voor haar rekening te nemen. Dit vraagt een eenmalige bijdrage van ruim € 450.000 in 2019. Financiële risico's en eventuele voordelen liggen bij de provincie Gelderland. Dit kan binnen de bestaande formatie worden uitgevoerd. Het schetsontwerp + kostenraming zijn beschikbaar.

- **Openbare ruimte Gendringen / MMP**

Azora, Wonion en Estinea gaan een nieuw Maria Magdalena Postel realiseren. Het aanpassen en verbeteren van de openbare ruimte maakt geen deel uit van hun plannen maar is zeker wenselijk. In principe staat de gemeente hiervoor aan de lat. Een eerste, globale kostenraming komt uit op ca € 780.000. Vermoedelijk jaar van realisatie is 2019 of 2020. Eea gebaseerd op de rapportage van Sacon, "Gendringse Samenleving" (d.d. 04-07-2016).

- **Verbeteren verkeersveiligheid Zelhemseweg – Varsseveld**

In 2018 is groot onderhoud gepland aan de Zelhemseweg in Varsseveld. Het is wenselijk om tegelijkertijd de verkeersveiligheid op de weg te verbeteren door herinrichting van de kruising met de Leeuwerikstraat/Eikenlaan. Omdat de beoogde aanpassingen (zoals oversteekvoorzieningen en fietsstroken) niet kunnen worden betaald uit het onderhoudsbudget, is er een extra investering van € 130.000 nodig. De maatregelen hangen samen met de beoogde realisatie van een vrijliggend fietspad langs de Zelhemseweg buiten de bebouwde kom (van/naar de nieuwe fietstunnel onder de N18), hiervoor is in 2017 reeds een bedrag van € 50.000 gereserveerd vanuit het budget onvoorziene uitgaven (t.b.v. cofinanciering voor provinciale subsidie).

- **Fietspaden**

Deels reeds voorzien, deels nieuw zijn de fietspaden:

- Engbergen – Om huis Hardenberg heen (ism Isselburg). Dekking is aanwezig. Uitvoering in 2017 / 2018.
- Silvolde – Almende (onderdeel van de fietsverbinding Doesburg – Bocholt). Dekking is aanwezig. Uitvoering in 2018.
- Keizersbeek – grens (aanvraag provinciale bijdrage in voorbereiding). Uitvoering in 2018 / 2019.
- Engbergen – Sinderen (naast een mogelijke bijdrage van de provincie is er nog aanvullende dekking nodig van € 330.000). Uitvoering in 2019.

Aan nieuwe middelen is derhalve € 330.000 aan investeringsbudget nodig.

- **Asbest daken**

In 2024 moet in Nederland al het asbest van daken zijn verwijderd. Dit is de verantwoordelijkheid van de eigenaar. Er is een landelijke subsidieregeling (tot 2019). Het is niet de bedoeling dat de gemeente een subsidie gaat verstrekken. Wel is uit ervaring met de asbestrein gebleken dat mensen het op prijs stellen dat de gemeente faciliterend en stimulerend optreedt. Dit houdt in het houden van bijeenkomsten (voorlichten en stimuleren), uren van de milieud adviseur, e.d. Met twee bijeenkomsten per jaar komen de kosten globaal neer op € 5.000 per jaar. In 2024 kunnen er aanzienlijke kosten van handhaving ontstaan.

- **Civieltechnische kunstwerken en kunst in de openbare ruimte**

In 2016 is een start gemaakt met het opzetten van een beheerplan om zodoende het noodzakelijk onderhoud op een verantwoorde manier te budgetteren en te plannen. Ter ondersteuning van deze nieuwe wijze van beheren en onderhouden, is overgegaan tot aanschaf van beheerssoftware. Met behulp van deze software is een doorkijk gemaakt voor de komende jaren, om in te schatten welk onderhoud minimaal noodzakelijk is. De uitkomst hiervan is dat het huidige jaarlijkse budget niet toereikend is, en verhoogd dient te worden met € 90.000 (naar totaal € 172.000). Het beheerplan zal ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden worden.

Ruimtelijke ordening en rechtszekerheid

Het is een continu proces om te zorgen voor geactualiseerde bestemmingsplannen. Daarnaast vragen particuliere initiatieven om een planologische regeling. Ingespeeld zal gaan worden op toekomstige ruimtelijke opgaven, waarbij anticipatie op vrijkomend vastgoed een belangrijke rol vervult. Vanaf 2017 ligt de focus ook op de implementatie van de Omgevingswet, die wetten en regels bundelt op het gebied van ruimte, milieu, water, monumenten, etc. Daarbij hoort het opstellen van een Omgevingsvisie.

Voortgang speerpunten

- **Omgevingswet en –visie (19)**

Implementatie vindt plaats conform door college vastgesteld plan van aanpak. Afgelopen jaar (2016) was het jaar van bewustwording en verdieping. Dit jaar wordt het jaar van voorbereiding en verandering. Het jaar 2018 wordt het jaar van realisatie en verankering. En 2019 het jaar van de implementatie en consolidatie. Na 2019 zal het digitaal stelsel (de ICT) nog tot 2024 verdere inrichting behoeven.

Voor 2017 is € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit is voldoende. In de begroting 2017 is ook voor 2018 eenzelfde bedrag opgenomen. Echter, dit lijkt te laag. Door VNG / KING is een financieel model ontwikkeld dat inzicht geeft in de totale implementatiekosten per gemeente. Afhankelijk van de keuze die een gemeente maakt (basisvariant implementatie tot vernieuwend bezig zijn) komt een bedrag van 1 miljoen tot 4 miljoen aan totale kosten (verdeeld over 2017 -2024), waarbij 60/70% van de totale kosten in 2018/ 2019/2020 gemaakt zullen moeten worden.

In de komende maanden willen wij – samen met de raad - helderheid krijgen in onze ambitie voor implementatie (consoliderend tot heel vernieuwend), zodat ook een betere kosteninschatting gemaakt kan worden voor de komende jaren (op te nemen in begroting 2018).

Op dit moment schatten we in dat we voor 2018/ 2019/ 2020 tenminste een bedrag van € 300.000 per jaar nodig zullen hebben (advieswerkzaamheden, opleidingskosten collega's, externe inhuur (winkel moet open blijven) en uren projectsecretaris/ projectondersteuning). In dit bedrag zijn de interne uren niet verdisconteerd.

De omgevingsvisie (een van de instrumenten uit de omgevingswet) is ambtelijk in voorbereiding. De omgevingsvisie zal in principe eind 2017 gereed kunnen zijn voor besluitvorming door raad. Echter, nu ook gesproken wordt over het opstellen van een regionale omgevingsvisie, kan dit ook gevolgen hebben voor het opstellen van onze lokale omgevingsvisie, zowel op inhoud, qua planning, maar ook qua financiële middelen. In de komende 2 maanden zal duidelijkheid komen of het regionale traject ook gevolgd gaat worden of niet. In het genoemde bedrag van € 300.000 per jaar zijn ook de kosten voor de lokale omgevingsvisie en regionale omgevingsvisie meegenomen.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Leegstand**

In de nabije toekomst komt de gemeente voor nieuwe ruimtelijke opgaven te staan. Vooral nog valt leegstand van maatschappelijk vastgoed nog mee, maar de demografische ontwikkelingen brengen met zich mee dat de komende jaren steeds meer gebouwen leeg zullen staan, in alle sectoren (winkels, kantoren en ander zakelijk vastgoed, maatschappelijk vastgoed zoals scholen en kerken, woningen en boerderijen). Daarnaast vraagt de keuze voor het vitaal en aantrekkelijk houden van de centra om na te denken over de structurele leegstand op alle locaties buiten de centra (Detailhandelskader). Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan een integrale benadering om na te denken over transformatie naar andere functies. Binnenstedelijke herontwikkeling vraagt daarom een bredere aanpak dan alleen een ruimtelijke invulling voor één locatie.

Ook de Regio stelt zich ten doel om te komen tot een 'evenwichtige en kwalitatieve vastgoedvoorraad'. Eén van de speerpunten daarbij is het komen tot een Stimuleringsregeling Transformatie, waarin een financiële bijdrage wordt gegeven voor slopen, herinrichting en revitalisering. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van het rijk en provincie, waarbij gemeenten ongetwijfeld ook zullen worden aangesproken. Het verdient aanbeveling hiermee niet alleen beleidsmatig maar ook financieel rekening te houden onder de noemer 'toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen'. Op dit moment zijn hier geen middelen voor geraamd; het onderwerp staat als 'pm' post onder de rode streep. Uitgangspunt hierbij is en blijft dat eigenaren primair verantwoordelijk zijn voor hun vastgoed.

Programma 2: Een leefbare gemeente

Missie/visie

De gemeente Oude IJsselstreek wil een gemeente zijn waar inwoners **bewuster** en **gezonder** leven. Een gemeenschap met leden die elkaar **ontmoeten**, elkaar om hulp **durven vragen** en voor elkaar klaarstaan. *'Samen, met & voor elkaar'*. Centraal hierbij staat de eigen regie van inwoners. We stimuleren de zelfredzaamheid en het gebruik van het eigen netwerk. We doen dit lokaal waar het kan, regionaal waar het beter is.

Budget sociaal domein

De jaarstukken 2016 laten, net als 2015 opnieuw een overschot zien; dit overschot betreft vooral incidentele afwijkingen. Ook dit overschot wordt toegevoegd aan de reserve voor het sociaal domein. Zoals reeds verwacht is het overschot 2016 kleiner dan in 2015 en voor de komende jaren verwachten we dat de beschikbare budgetten vanuit het Rijk nog verder dalen.

Wanneer we in de toekomst budgetneutraal willen blijven werken binnen het sociaal domein, moeten we de komende jaren inspelen op ontwikkelingen en voortschrijdende ervaringen. Dit vraagt om een open en/of andere blik op zaken, bewustwording en erkenning van de problematiek door iedereen, maar ook oog voor en de wil tot verandering. Uitgangspunt is en blijft: dat inwoners van ons mogen verwachten dat we ondersteuning bieden die zo licht en kort is als mogelijk en zo zwaar en lang als noodzakelijk.

Maatschappelijke effecten

- *Het is prettig wonen, werken en leven in de gemeente.*
- *Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en hun leefomgeving. Met en voor elkaar. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf – met en voor elkaar - oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies.*
- *Kinderen/jongeren worden gestimuleerd om zich maximaal te ontwikkelen en op te groeien tot zelfstandige en betrokken inwoners*
- *Optimale vitaliteit van onze inwoners door een gezonde en stimulerende leefomgeving, leefstijl en voldoende ruimte voor sport, beweging, kunst en cultuur.*
- *Inwoners zien om naar elkaar.*
- *Noodzakelijke hulp is beschikbaar; voor inwoners die zijn aangewezen op zorg(voorzieningen) is de noodzakelijke hulp beschikbaar (vangnet), waarbij de gemeente de zorg niet uit handen neemt, maar ondersteunt.*

Thema 1 Opvoeden, leren en ontwikkelen

De inzet op dit thema heeft een sterke samenhang met de ontwikkelingen in/van het basisniveau. Dit komt voort uit het principe van voorkomen is beter dan genezen. De inzet is om ouders te faciliteren om hun rol en verantwoordelijkheid in de opvoeding te (kunnen) pakken en daar waar nodig laagdrempelig kortdurende opvoed- en opgroei-ondersteuning te bieden. Er zijn diverse aanbieders die hier een aandeel in leveren en ook de samenwerking met onder andere het onderwijs speelt een belangrijke rol bij het behalen van de doelstellingen van dit thema. Dit vraagt van ons een regievoerende rol op de diverse opdrachten en een verbindende rol in de samenwerking.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Decentralisatie Rijksvaccinatieprogramma**
Het Rijk wil de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) als onderdeel van de jeugdgezondheidszorg per 1 januari 2018 overhevelen naar de gemeenten. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de vereiste wetswijziging en de financiën. De verwachting is daarom dat de decentralisatie nog niet per 2018 plaats zal vinden. Als dat wel het geval is moeten de bijbehorende middelen worden opgenomen in de begroting. In ieder geval wordt al wel gestart met de voorbereiding van de decentralisatie in samenwerking met Yunio en GGD.

- **Inzet op laaggeletterdheid**

Sinds 2015 hebben we in onze regio het convenant bestrijding laaggeletterdheid afgesloten. De gemeente Doetinchem voert namens de Achterhoekse gemeenten hierop de regie. Om laaggeletterdheid te voorkomen en te beperken is er een scholingsaanbod ontwikkeld voor inwoners om hun schrijf en leesvaardigheden te verbeteren/leren. Voor de uitvoering en het aanbod van scholing is een overeenkomst met het Graafschap College afgesloten. Door professionele leerkrachten wordt 'Taalschool' aangeboden. Dit onderwijs is niet vrijblijvend. Daarnaast is er een overeenkomst met het Taalhuis. Het Taalhuis biedt onderwijsaanbod via vrijwilligers. Hier kunnen inwoners vrijblijvend gebruik van maken. Het gezamenlijke doel van de convenantleden is om in de komende 3 jaar (2017 – 2020), 2500 laaggeletterden een taaltraject aan te bieden en het onderwerp bespreekbaar te maken.

Thema 2 Werken, verdienen en uitgeven

Wij geven via vaste overlegstructuren sturing aan de gemeenschappelijke regeling Laborijn. Met de aanwezigheid van de consultants van Laborijn in onze gemeente en de overname van de intake schulddienstverlening van de Stadsbank door onze aanspreekpunten bevorderen wij de integraliteit in het sociaal domein. Personen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt nemen deel aan de samenleving via vrijwilligerswerk of andere vormen van participatie.

Voortgang Speerpunten

- **Terugbrengen aantal mensen in de 'kaartenbak' (8)**

Na overleg tussen de gemeente en Laborijn zijn concrete afspraken gemaakt en heeft Laborijn professionals vrij gemaakt om uitvoering te geven aan deze nieuwe werkwijze. Onze inwoners worden opnieuw "gescreend" en de mogelijkheden van onze inwoners worden opnieuw in kaart gebracht. De uitvoering hiervan is op dit moment in volle gang. De eerste signalen die wij ontvangen van Laborijn zijn positief. Wij gaan binnenkort om tafel om de precieze effecten en ervaringen te bespreken.

- **Besluitvorming armoederegeling (7)**

Er vindt een accentverschuiving plaats van armoedebestrijding naar uitvoeringsbeleid gericht op meedoen. Om te komen tot een paragraaf uitvoeringsbeleid voor meedoen is een participatief traject doorlopen, waarbij professionele partijen en inwoners zijn betrokken. Input van diverse stakeholders, inclusief inwoners uit de doelgroep, is nu voorhanden.

Er wordt een paragraaf uitvoeringsbesluit voor meedoen geschreven, onderdeel van het uitvoeringsbeleid sociaal domein. Uit deze paragraaf vloeien de volgende regelingen voort:

- Meedoen arrangement
- Regeling voor stichtingen (exploitatiesubsidies)
- Regeling maatschappelijke effecten (innovatie)

De extra middelen die we vanaf 2017 van het rijk ontvangen voor de bestrijding van armoede zullen we voor deze regelingen inzetten naast de bestaande middelen in het sociaal domein.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Adviesraad sociaal domein**

De adviesraad sociaal domein is het adviesorgaan dat het college gevraagd en ongevraagd adviseert. Het college betreft de inwoners bij de besluitvorming in het sociaal domein. Met de instelling van de adviesraad sociaal domein is het voor de inwoner mogelijk invloed uit te oefenen op de besluitvorming door het college. Tegelijkertijd ontstaat meer draagvlak voor het beleid en de besluiten van het college in het sociaal domein. Het college faciliteert het functioneren van de adviesraad sociaal domein. De adviesraad overlegt jaarlijks een begroting aan het college ter goedkeuring. Het budget voor het functioneren van de adviesraad sociaal domein is afhankelijk van de begroting van de adviesraad en de goedkeuring van het college. De benodigde ambtelijke capaciteit en middelen worden binnen bestaande budgetten in het sociaal domein en de bestaande formatie opgepakt.

Thema 3 Samenleven en meedoen (samengevoegd met thema 5: wonen en veilig leven)

Wij gaan ervan uit dat iedereen meedoet en bijdraagt aan de inclusieve samenleving. Samen houden we onze gemeenschap vitaal. Het belangrijkste onderdeel van dit thema is het basisniveau: het geheel aan collectieve en preventieve voorzieningen dat laagdrempelig en vrij toegankelijk is voor inwoners die dat nodig hebben. De nadruk ligt zowel op zelf- en samenredzaamheid van inwoners en organisaties alsook op preventie & vroegsignalering. Maatschappelijke organisaties die in het basisniveau actief zijn, spelen een belangrijke rol. Wij stimuleren en faciliteren vanuit een regievoerende rol.

Voortgang Speerpunten

- **Invoeren nieuw uitvoeringsbeleid voor subsidie (6)**
Nieuw uitvoeringsbeleid voor subsidie (voor stichtingen, verenigingen en evenementen) is in 2017 vastgesteld. Het beleid richt zich op meedoen en ontmoeten, aansluitend op de doelstellingen van en maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente Oude IJsselstreek. Het beleid is tot stand gekomen middels een participatief proces. Evaluatie en doorontwikkeling vindt plaats in 2018. Dit wordt binnen bestaand budget en formatie opgepakt.
- **Integratie (extra) statushouders (17); Zie ook programma 1**
De instroom van statushouders is in 2017 verminderd, dit kan in 2018 weer anders zijn. In 2017 en 2018 wordt samen met statushouders, inwoners en organisaties gewerkt aan integratie. De integratie is geslaagd als statushouders mee kunnen doen in het basisniveau. In het Actieplan 2 staan actiepunten opgenomen waarmee dit doel wordt bereikt. Het is belangrijk om maatschappelijke sensitiviteit te houden en goed te communiceren over deze ontwikkelingen. De kosten voor de aansluiting op het basisniveau worden betaald uit de middelen die het Rijk ter beschikking heeft gesteld via het VNG akkoord 'Verhoogde instroom vluchtelingen'. Daar waar het een meerwaarde heeft wordt regionale samenwerking ingezet.

Thema 4 Gezond leven, bewegen en ontspannen

Meedoen, bewegen, positieve gezondheid, preventie en een gezonde leefstijl zijn de voornaamste uitgangspunten van thema IV. De buurtsportcoaches vervullen hier (in toenemende mate) een grote rol in. Ook projectorganisatie Achterhoek in Beweging verbindt sport en bewegen aan het sociaal domein door uitvoering van diverse projecten. Het lokaal gezondheidsbeleid is een belangrijk onderdeel van het sociaal domein. De focus ligt op programmering en interventies voor bevordering van vitaliteit van onze inwoners en een gezonde, stimulerende leefomgeving voor sport en beweging.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Bijdrage Special Olympics**
Op 8 t/m 10 juni 2018 vinden de Nationale Special Olympics plaats in de Achterhoek. De Special Olympics zijn bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking in de leeftijd van 8 jaar en ouder. Met dit evenement wordt het belang van sport en een gezonde leefstijl voor mensen met een verstandelijke beperking onder de aandacht gebracht en wordt bijgedragen aan een inclusieve samenleving. Het evenement biedt ook de kans om aangepast sporten te promoten en een aantrekkelijk sportaanbod te creëren voor mensen met een verstandelijke beperking. Er wordt een bijdrage van € 20.000 per gemeente gevraagd. Voorgesteld wordt daarom om in 2018 € 20.000 beschikbaar te stellen voor de Special Olympics en dekking te vinden binnen het sociaal domein.
De organiserende stichting heeft hier een leidende en coördinerende rol in. Daarnaast pakken sportverenigingen uit de Achterhoek de uitvoering op.
- **Uitbreiding buurtsportcoaches**
De buurtsportcoaches vervullen een belangrijke rol in preventieve zin in het sociaal domein. Zij hebben als taak om mensen meer te laten bewegen en sporten in de buurt. Daarnaast verzorgen zij een verbindende en ondersteunende rol bij diverse belangrijke partners in het sociaal domein, zoals onderwijs en verenigingen. Momenteel hebben wij 2 fte professionele buurtsportcoaches aan de slag. 4 fte wordt gevuld met stagiairs en trainees.

De bekendheid van de buurtsportcoaches neemt toe en zij worden steeds meer gevraagd een (actieve) rol te spelen bij diverse projecten in de gemeente. Wij hebben de buurtsportcoaches verzocht om project "De Verenigers" vanaf 2018 verder uit te rollen in de gemeente.

Daarnaast is er een beleidsintensivering (diverse interventies) ten aanzien van de buurtsportcoaches. Om de inzet en kwaliteit van de buurtsportcoaches te waarborgen is het van belang een extra professionele buurtsportcoach in te schakelen (met behoud van 4 fte aan stagiairs en trainees). Het extra benodigde budget van € 75.000 wordt gedekt binnen het programma.

Thema 5 Verzorgen, verplegen en verhelpen (was voorheen thema 6)

We streven ernaar dat inwoners zelf de regie hebben over hun leven en hun leefomgeving. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies. We gaan daarbij uit van wat kan of wat geleerd kan worden. Inwoners die zijn aangewezen op zorg(voorzieningen) kunnen een beroep doen op de noodzakelijke hulp, waarbij de gemeente de zorg niet uit handen neemt, maar ondersteunt. Deze ondersteuning is zo licht en zo kort als mogelijk en zo zwaar en zo lang als noodzakelijk. Het proces is simpel, direct en in samenhang (één gezin, één plan). Het uiteindelijke resultaat telt, niet de inspanning die geleverd wordt door de professional.

Voortgang Speerpunten

- **Strategische ontwikkeling en innovatie sociaal domein voortzetten, gericht op het borgen van de toegang (4)**
 - Ook in 2018 gaan we door met de experimenten en de vernieuwing.
 - Daarnaast willen we externe (organisatie) ontwikkelingen en trends onderzoeken en, bij meerwaarde, inbedden in onze eigen organisatie.
 - We willen een lerende organisatie blijven, en scheppen daarom een klimaat waarbinnen verbeteringen makkelijk doorgevoerd kunnen worden.

- **Interne organisatie en systemen op orde (5)**
 - Het vaststellen van de structurele behoefte aan extra functioneel applicatiebeheer vanuit de tijdelijke inzet in 2017;
 - De koppeling met GWS/Suites voor Sociaal Domein verleggen naar Zaaksysteem.nl;
 - Continue investeren in training & scholing van de teams Aanspreekpunten en Backoffice Sociaal Domein;
 - Continue toetsen van de formatie van de teams Aanspreekpunten en Backoffice Sociaal Domein met werkzaamheden/opdrachten.
 - Rapportages worden voorzien van analyses en cijfers.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Verder vormgeven sociale wijknetwerken (MSI)**

Menzis heeft zorgaanbieders gecontracteerd voor de module Sociale Infrastructuur (MSI). De inzet van deze module via de wijkverpleging is een eerste aanzet om de effectiviteit van de 1e lijn verder te versterken. Ervaringen met deze module moeten uitmonden in afgestemde voorwaarden en afspraken over de inzet van alle actoren in de 1e lijn en de inzet van de gemeente. Van de gemeente wordt verwacht dat zij met de zorgaanbieders afstemmen, hierover afspraken maken en actief sturen.

De verwachting is dat door een actieve bijdrage van de wijkverpleegkundige in het sociale domein er een verschuiving te zien zal zijn in de kostenontwikkeling van zowel Wmo voorzieningen als Zvw. De brede blik van de wijkverpleegkundige betekent dat er verwacht wordt dat ze verder kijkt dan alleen het medisch of sociale domein maar ook aansluiting zoekt bij bijvoorbeeld de kerk of andere sociale structuren in de wijk. Uiteindelijk is het streven om de klant zo zelfredzaam mogelijk te maken met gebruik van voorliggende (maat)voorzieningen eventueel aangevuld met zorg.

- **Contractering en financiering van AKJ (vertrouwenswerk jeugd), Stichting Kindertelefoon en Stichting Sensor (luisterend oor).**

Deze drie landelijke instellingen werden t/m 2017 door de VNG gecontracteerd en gefinancierd d.m.v. een uitname uit het gemeentefonds. Vanaf 2018 worden de middelen weer toegevoegd aan het gemeentefonds en moeten wij de contractering en financiering zelf regelen.

Overige aandachtspunten

- **Omgevingswet**

Naast leefstijl zijn ook de sociale en fysieke omgeving van belang voor het ontstaan van ziekte. Zo dragen ongunstige arbeidsomstandigheden en milieufactoren bij aan de ziektelast. Omgeving kan echter ook leiden tot betere gezondheid, bijvoorbeeld door het aantrekkelijk maken van openbare ruimten voor fietsen, sporten en buitenspelen. Dit bevordert ook het meedoen, ontmoeten, bewegen en ontspannen (onze uitgangspunten voor het subsidiebeleid) De omgevingswet vanaf 2019, biedt mogelijkheden om vroegtijdig gezondheid en (fysieke) veiligheid bij ruimtelijke planvorming en beslissingen te betrekken. Hierover zijn een aantal specifieke artikelen in de nieuwe wet opgenomen. Dit biedt gemeenten eveneens de mogelijkheid om de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening en leefomgeving te vergroten.

Programma 3: De werkende gemeente

Missie

De gemeente wil, in samenhang met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke partners (de 3 O's), de huidige en toekomstige werkgelegenheid en zelfstandigheid van onze inwoners versterken door het stimuleren van de economische ontwikkeling en het ondernemerschap in onze gemeente. De gemeente wil een duurzame ontwikkeling stimuleren waarin mensen in hun behoeftes worden voorzien zonder dat dat ten koste gaat van de behoeftes van toekomstige generaties. De gemeente probeert haar doelen zo veel mogelijk samen met onze regionale partners, zowel in Nederland als in Duitsland, te realiseren.

Maatschappelijke effecten

- *De gemeente is een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven*
- *De toeristisch/recreatieve sector is ondernemend en inventief*
- *De lokale economie kan zichzelf tenminste 'staande houden' en bijvoorkeur een duurzame groei doormaken*
- *De transitie van fossiele energie naar hernieuwbare energie en energiebesparingen waarborgen de energievoorziening in de toekomst.*
- *Duurzaamheid en energietransitie hebben een positief effect op de economische ontwikkeling in de gemeente*
- *De economie gaat van lineair steeds meer circulair; producten en diensten worden steeds meer uitgewisseld in gesloten kringlopen.*
- *Het wooncomfort wordt hoger en de woonlasten voor inwoners kunnen minder worden door het verduurzamen van bestaande bouw.*
- *De Achterhoek wordt een economische en innovatief florerende regio, waarbij de regio in vergelijking met de landelijke trend gelijk of beter scoort op het gebied van economische ontwikkeling.*
- *Concrete samenwerking met Duitsland in samenwerking met Achterhoekse gemeenten om de regionaal maatschappelijke en economische kansen te versterken op het gebied van economie, toerisme, onderwijs en bereikbaarheid*
- *Onderwijs en arbeidsmarkt zijn op elkaar afgestemd*
- *Het basis- en voortgezet onderwijs is toekomstbestendig en blijft kwalitatief op niveau*

Economie, duurzaamheid en samenwerking

Economie

De gemeente faciliteert zowel bestaande als startende ondernemers bij het optimaal ontplooiën van hun bedrijfsactiviteiten. Dit gebeurt onder andere aan de hand van min of meer reguliere werkzaamheden zoals door het aanbieden van kwalitatieve bedrijfskavels, leggen van verbindingen tussen ondernemers en onderwijsinstellingen (met ICER als voorbeeld), ontwikkelingen op het gebied van parkmanagement en het verbinden van diverse partijen tussen verschillende sectoren en ondersteunen van en participeren in initiatieven van ondernemers en ondernemersclusters. Het is van groot belang dat onze maakindustrie, maar ook sectoren zoals zorg, landbouw en toerisme inspelen op de mogelijkheden die innovaties bieden. De Regio Achterhoek heeft derhalve gekozen voor "Smart Werken" als hoofdthema. Wij sluiten daarbij aan.

Voortgang Speerpunten

- **Realisatie breedband in het buitengebied (9)**
Ondanks een in juni 2016 met CIF afgesloten convenant heeft men aangegeven investeringen in de aanleg van glasvezel in het buitengebied voorlopig uit te stellen. Reden hiervoor vormen de tegenvallende kosten als gevolg van kostenverhogende fysieke ingrepen die samenhangen met de eigenschappen van het buitengebied (langere afstanden, veel obstakels zoals bomen en watergangen).

Ten aanzien van de aanleg van breedband in het buitengebied is er nu een plan in ontwikkeling om samen met de overgebleven gemeenten in de Achterhoek zelf de regie te pakken en over te gaan tot aanleg van een buizenstelsel, als een soort (nuts)voorziening waar een provider gebruik van kan maken om de glasvezelvoorziening aan te leggen. Dit plan wordt verder uitgewerkt. Het uiteindelijke doel is om alsnog een breedband connectiviteit in het buitengebied aan te leggen. Bij de planvorming trekken we samen op met Doesburg, Doetinchem, Bronckhorst, Lochem, Montferland en Zutphen. Aan het plan ligt slechts een enkele conditie die vervuld moet worden: de participatie van ten minste één internetprovider. We moeten er namelijk op kunnen rekenen dat de aanleg van de hoofdinfrastructuur voor de bewoners in het buitengebied ook daadwerkelijk het aanbod van een glasvezelabonnement zal opleveren. De kosten voor de gemeente zijn hiervoor geraamd op € 3,6 miljoen en worden afhankelijk van het percentage van deelname in een periode van ongeveer 20 jaar terugverdiend.

- **Vaststellen en uitvoering geven aan het Regionaal Afsprakenkader Detailhandel (10)**
Met de vaststelling van het Regionaal Afsprakenkader Detailhandel door de gemeenteraad van Oude IJsselstreek (maart 2017), is het Afsprakenkader nu door alle Achterhoekse gemeenten geaccordeerd. Regionaal wordt verkend op welke wijze de implementatie op te pakken. Binnen de in ontwikkeling zijnde Omgevingsvisie kunnen we onze lokale positionering van winkelgebieden vorm geven.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Economisch activiteitenplan en innovatie-agenda**
Bij de vaststelling van de begroting 2017 is een werkbudget van € 50.000 beschikbaar gesteld om economische ontwikkelingen te stimuleren. Op dit moment werken we aan een gemeentelijk economisch activiteitenplan en een innovatie-agenda. Om meerjarig te kunnen inzetten op economische impulsen, is het van belang om in de begroting 2018 e.v. uit te gaan van het jaarlijks werkbudget van € 50.000.

Duurzaamheid

De gemeente heeft de laatste jaren de focus gelegd op energietransitie; de overgang van fossiele naar hernieuwbare energie. De ambitie is energieneutraal zijn in 2030. De gemeente stimuleert, faciliteert en initieert initiatieven die bijdragen aan energiebesparing enerzijds en duurzame opwekking van energie anderzijds. De duurzaamheidsagenda bevat een hiervoor een aantal concrete uitwerkingen. Duurzaamheid is echter breder dan energietransitie en hier komt steeds meer aandacht voor. De gemeente wil een duurzame ontwikkeling stimuleren waarin mensen in hun behoeftes worden voorzien zonder dat dit ten kosten gaat de behoeftes van toekomstige generaties. Bij deze ontwikkeling worden drie elementen; people (mensen), planet (planeet) en profit (winst) op harmonieuze wijze gecombineerd. De aandacht ligt hier met name op de transformatie van een lineair naar een circulaire economie.

Voortgang Speerpunten

- **Duurzaamheidsagenda (21)**
Er is nog geen besluit genomen over de vertaling van de duurzaamheidsambitie op gemeentelijk niveau. De gemeenteraad heeft november 2016 een motie ingediend om de voorgestelde duurzaamheidsmaatregelen te herzien. Inmiddels ligt er een nieuw voorstel; de gemeentelijke duurzaamheidsagenda 2017, die bestaat uit 7 activiteiten. De duurzaamheidsagenda 2017 is geagendeerd voor de raad van juni 2017, waardoor de feitelijke uitvoering daarvan nog moet starten.

Duurzaamheid is echter meer dan energietransitie. In een duurzaam economische systeem vindt een transitie plaats van een lineaire economie naar een circulaire economie. Dit is een economische systeem waar producten en diensten worden uitgewisseld in een gesloten kringloop. In een circulaire economie wordt de herbruikbaarheid van produceren grondstoffen gemaximaliseerd en waarde vernietiging geminimaliseerd. In een lineaire economie worden grondstoffen omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd. Naast de economische en ecologische insteek willen we als gemeente ook rekening houden met de sociale component.

Een circulaire economie wordt steeds belangrijker in Nederland. Ook als gemeente willen we hier actief invulling aan geven. De transitie naar een circulaire economie staat hierin centraal; onderdelen zijn bijvoorbeeld energietransitie, grondstoffenbeleid (VANG: Van Afval Naar Grondstof), duurzaam /circulaire inkopen, duurzame mobiliteit, voedselbeleid en duurzame innovatie bij bedrijven.

Extra middelen

- Ingeschat wordt dat er voorlopig één extra formatieplaats (circa € 75.000) nodig is om bovenstaande nieuwe taken uitvoering te kunnen geven.
- Stimuleringsbudget voor de transitie naar een circulaire economie. Voor 2018 en 2019 is jaarlijks € 100.000 nodig. Hier zijn nog geen middelen voor beschikbaar ('onder de rode streep').
- Het duurzaamheidsbudget in 2018 was vastgesteld op € 75.000. Voorgesteld wordt dit structureel te verhogen naar € 150.000 per jaar. Hier zijn nog geen middelen voor beschikbaar ('onder de rode streep').

Regionale en internationale samenwerking

Onze inwoners laten zich voor veel zaken zoals: werken, onderwijs, de dagelijkse boodschappen of het gebruik van specifieke voorzieningen, niet leiden door gemeente- of landgrenzen. Daarom is het belangrijk dat we samenwerken met buur- en regiogemeenten zowel in de Achterhoek als in Duitsland.

Voortgang Speerpunten

- **Regionale en internationale samenwerking (22)**

De gemeente werkt in een aantal netwerkverbanden (zoals de Euregio's en de Regio Achterhoek) samen aan versterking van de regionale economie, toerisme, onderwijs en bereikbaarheid. De hiervoor gebruikelijke overleggen leiden tot betere informatievoorziening en afstemming van gezamenlijke doelen en soms tot concrete projecten zoals het Internationale Netwerkburo.

De volgende stap is om te bezien in hoeverre een integrale beleidsvisie kan worden opgesteld met een concrete uitvoeringsagenda. Daarbij willen we zoveel mogelijk synergie zoeken met regionale agenda's om de slagkracht te vergroten en om de middelen zo in te zetten dat er daadwerkelijk synergie optreedt. Bij verzoeken om cofinanciering zijn op voorhand geen middelen gereserveerd. Eventuele verzoeken worden op dat moment voorgelegd aan de raad.

- **Programma Benin**

Het programma in Benin is afgelopen en afgerond. Er wordt door VNG-i geen vervolg aan gegeven en in die zin ook geen beroep op de gemeente gedaan. We hebben met de stichting Vrienden van Boukombé afgesproken dat zij ons nog wel periodiek informeren over hun activiteiten in Benin.

- **Ring van IJzersteden**

We willen meer inhoud geven aan ons lidmaatschap van de Ring van Europese IJzersteden, dan alleen deelnemen aan de jaarvergadering. Aan de hand van een uitvoeringsplan, dat samen met samenwerkingspartners uit onze gemeente is opgesteld, gaan we onze geschiedenis en band met ijzer verbinden met activiteiten op het gebied van: toerisme en recreatie, kunst en cultuur, onderwijs en economie

Naast het al bestaande budget van €7.000 voor het lidmaatschap aan de ring en deelname aan de jaarvergadering, is jaarlijks €23.000 extra nodig voor de activiteiten die in het uitvoeringsplan zijn beschreven. Voor de extra activiteiten in het jaar 2021 zal er nog ruimte moeten worden gezocht binnen de financiële middelen. Het uitvoeringsplan zal ter informatie aan de raad worden gezonden.

Onderwijs

Samen met betrokken onderwijspartijen werkt de gemeente aan toekomstbestendig onderwijs in het licht van de demografische ontwikkeling. Op het gebied van kwaliteit, huisvesting, bereikbaarheid en ondersteuning aan onze kinderen. Ook richt de gemeente zich, samen met de partners in de Lokale Educatieve Agenda (LEA), op passend onderwijs, stimuleren van Duits taalonderwijs, de voorschoolse educatie als basisvoorziening voor alle kinderen en worden programma's opgezet om ontwikkelingsachterstanden te bestrijden.

Voortgang speerpunten

- **Besluitvorming Almende College (20)**

De gemeenteraad heeft besloten om middelen beschikbaar te stellen voor het Almende College. Hierdoor kan nieuwbouw plaatsvinden voor het VMBO bij het huidige Isala College. In 2018 wordt samen met het Almende College verder gewerkt aan de noodzakelijke bestemmingsplanwijziging, het Programma van Eisen voor de bouw en de aanpassingen van de infrastructuur in de omgeving. Er wordt bekeken of dekking voor de aanvullende investeringen op het moment dat deze spelen in reguliere exploitatiebudgetten gevonden kan worden. Daarmee zou niet zonder meer een beroep op onderstaande bedragen gedaan hoeven te worden. De beschikbare middelen voor de nieuwbouw bedragen conform besluit € 337.250 per jaar (op basis van de huidige rente, 40 jaar vast).

Conform het raadsbesluit zijn daarnaast € 742.000 aan eenmalige lasten. Deze zijn gebaseerd op ramingen voor sloop, herinrichting, infra-maatregelen, etc.

Gaat spelen in:

- 2019: infrastructurele werkzaamheden € 435.000
- 2020: evt. sloop en herinrichting Wesenthorst € 189.000
- 2025: evt. sloop en herinrichting Bluemers € 118.000

Waar mogelijk worden de kosten uit bestaande budgetten gefinancierd.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Besluitvorming toekomst basisonderwijs Gendringen**

Al enige jaren is de toekomst van het onderwijs in Gendringen onderwerp van gesprek. Op dit moment hebben beide betrokken schoolbesturen afzonderlijk een aanvraag ingediend, die vrijwel gelijk is: toekomstbestendig onderwijs op één locatie voor onderwijs in Gendringen. Dit zal in eerste instantie met twee scholen zijn. Afhankelijk van de verbeteringen die we kiezen, en de partijen die aan zouden kunnen haken, wordt het kostenplaatje in het Gendringse anders. Voorlopige grove schatting kosten gemeente: ca. € 800.000,=

Gezien de demografische ontwikkelingen de bouwkundige staat van enkele schoolgebouwen voorziet het college in de komende jaren nog enkele opgaven als het gaat om adequate huisvesting van scholen.

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

Missie/visie

Voor ons staat de inwoner van Oude IJsselstreek centraal; we willen niet dat het systeem voor wie dan ook belemmerend werkt. Dit vanuit de wens om samen met de inwoners onze gemeente verder tot bloei te brengen op basis van de waarden vertrouwen, respect en gelijkwaardigheid. Dit vraagt een overheid waarbij dienstbaarheid en ambitie hand in hand gaan. Een overheid die naast en niet boven de inwoners staat. En die haar verantwoordelijkheden binnen de samenleving serieus neemt en waar nodig handhavend of controlerend optreedt.

Maatschappelijke effecten

- *De dienstverlening via direct klantcontact is op orde*
- *De digitale dienstverlening is op orde, wat betekent dat alle producten ook digitaal aan te vragen zijn*
- *De inwoner ervaart de gemeente als schoon en veilig*

Dienstverlening

Als gemeente Oude IJsselstreek volgen we de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de dienstverlening. Dit betekent dat de nadruk komt te liggen op de digitale dienstverlening. Dit onderdeel is verder uitgewerkt in de paragraaf Bedrijfsvoering. Ook op het gebied van de dienstverlening aan de balie, via de telefoon en social media willen we de komende jaren een verdere ontwikkeling doormaken.

Klantcontact

De optimalisering van de Frontoffice gaat gestaag door. Daarbij worden medewerkers en werkprocessen goed op elkaar afgestemd. Dit heeft tijd nodig en gaat minder snel dan gewenst. In 2018 willen we de brede Frontoffice goed draaiende hebben. Het idee is daarbij dat de Balie, Telefonie en Receptie bemenst worden door de allround medewerkers van de Frontoffice.

Voortgang speerpunten

- **We bouwen webcare verder uit (13)**
Er staat momenteel een webcareteam waarin 15 collega's vanuit allerlei vakgebieden zitten. Burgers kunnen via social media (facebook, twitter en whatsapp) hun vragen stellen of worden via die weg op de hoogte gebracht van informatie. Hier is veel animo voor onder onze inwoners.
- **Inrichting van één brede frontoffice waarin via telefoon, balie en online de contacten met de inwoner plaatsvinden (13)**
Momenteel hebben de collega's van de TIC een basiscursus Burgerzaken gevolgd om mee te kunnen draaien bij de balie van Burgerzaken. Na de inwerkronde kunnen de medewerkers van het TIC ook ingezet worden voor baliewerkzaamheden. Het meedraaien van balie medewerkers bij de Telefonie is vanwege de hoeveelheid informatie een onderdeel wat daarna opgepakt wordt.
- **Wijziging openingstijden balie (13)**
De openingstijden zijn gewijzigd per 1 februari 2017. De burger wil een dienstverlening die aansluit op zijn of haar behoefte. Naast het verbreden en verbeteren van de digitale dienstverlening hoort het werken op afspraak daar ook bij.
- **We richten het medewerkersportaal in (13)**
Dit wordt meegenomen in de uitvoering van de projectenkalender ICT.

- **Onderzoeken van onze telefonische bereikbaarheid (13)**

In het voorjaar is de telefonische bereikbaarheid onderzocht door bureau Telan. De verbeterpunten zijn uitgewerkt in een plan van aanpak. Telefonische bereikbaarheid is net zo belangrijk als de fysieke en digitale bereikbaarheid van de gemeente.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Inrichten van een team social media & online communicatie**

We willen graag toe naar een situatie waarin de contacten met de inwoner via social media steeds meer ingebed worden in de organisatie. Deze ontwikkeling is vastgelegd in een beleidsnotitie. Er is een volwaardig takenpakket ten aanzien van social media en online communicatie ontstaan. En als organisatie hoort daar de volgende stap bij; namelijk deze nieuwe taken en ontwikkelingen bundelen in een team met nieuwe rollen of functies. Dit team moet in 2018 gaan functioneren en zal bestaan uit 2 fte met de bijbehorende, jaarlijkse, personeelslasten van € 135.000,-- Dit moet gezien worden in het licht van verschuiving van taken waarbij we op termijn ook kunnen bezuinigen op personeel. Op dit moment is hier (nog) geen budget voor beschikbaar ('onder de rode streep'). Door de afname van het aantal identiteitsbewijzen vanaf 2019, voortgaande digitalisering (en veranderingen in het werkveld Communicatie) zullen er in die teams ruimte voor besparing op personeel ontstaan. De verwachting is dat dit vanaf 2020 gerealiseerd kan worden.

- **Verbeteren van onze dienstverlening door vernieuwde, klantvriendelijkere huisvesting**

Als gemeente willen wij open en transparant zijn, maar dat straalt ons gemeentehuis niet uit. Met het verplaatsen van de publieksbalies is een start gemaakt met het bieden van meer transparantie. Onze bezoekers moeten zich ook welkom voelen in onze centrale hal. Door een nieuwe, functionele en transparante inrichting willen we een prettige en veilige omgeving bieden voor zowel bezoekers als medewerkers. Hiervoor kunnen we een bestaand plan dat door Firma Stoverink Interieur is ontworpen gebruiken en aanvullen. De publieksbalies van Burgerzaken zijn al aangepakt, de balies 9 en 10 volgen nog. De centrale hal is een mooie aanvulling om in 2018 te realiseren. Het plan van Stoverink werd in 2014 geschat op €80.000, dit bedrag zal als investering voor 2018 opgenomen moeten worden. De aanpassing van de centrale hal wordt opgepakt als project. Het externe bureau en eventueel de projectleider brengen daarvoor extra kosten met zich mee.

- **WOZ taxatie woningen**

De Waarderingskamer heeft het besluit genomen dat uiterlijk in 2022 alle gemeenten verplicht zijn de woningen te laten taxeren op basis van de gebruiksoppervlakte i.p.v. de inhoud van de woning.

- **Prognose gemeenteleges reisdocumenten en rijbewijzen**

Voor de reisdocumenten geldt dat de opbrengst aanzienlijk lager wordt door de verlenging van de geldigheid van reisdocumenten van 5 naar 10 jaar. De opbrengsten van rijbewijzen nemen de komende jaren structureel toe, omdat vanaf 17 jaar het rijbewijs aangevraagd kan worden met begeleiderspas en de verhoging van de keuringsleeftijd naar 75 jaar. In totaal gaan de opbrengsten van deze vorm van leges minder opbrengen.

- **Het ontwikkelen van een aantal scenario's ten aanzien van de opbrengsten OZB, afvalstoffenheffing en rioolreiniging**

In de begroting is rekening gehouden met een stijging in de OZB van 3% per jaar. Er wordt een kostendekkend tarief gehanteerd voor de afvalstoffenheffing en rioolreiniging. Een daling van de OZB met 1% betekent een verlaging van de opbrengsten van € 75.000.

Schoon en Veilig

Als gemeente willen we graag dat onze inwoners hun buitenruimte als schoon en veilig ervaren. Om dit te bereiken wordt op verschillende terreinen beleid ontwikkeld. Voor het schoonhouden van de gemeente hebben we nieuw beleid van Afval naar Grondstof (VANG) vastgesteld wat we vanaf eind 2016 tot 2019 gefaseerd invoeren. Het beleid heeft tot doel om in 2020 75% van het afval gescheiden in te zamelen.

Schoon

Het nieuwe beleid betekent ook dat er voor grof huishoudelijk afval nieuwe keuzes gemaakt moeten worden en voor glas en textiel. We zijn nog tot 2019 bezig met het volledig implementeren van het nieuwe beleid. In het voorjaar van 2018 wordt het afvalinzamelingsysteem geëvalueerd met de inwoners. In 2018 gaan we ook de eerste resultaten van de afvalscheiding monitoren. Op basis van deze resultaten bepalen we of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de doelstelling van 75% te halen.

Voortgang Speerpunten

- **Invoering gescheiden inzamelen vanaf 1 januari 2017 met 4 nieuwe containers (11)**
De invoering verloopt conform planning. De huishoudens in onze gemeente zijn voorzien van nieuwe containers en ook van extra containers voor papier en PMD. De wisselronde is geweest, waarbij ongeveer 2300 huishoudens een verandering hebben aangebracht. Rondom monitoring en handhaving is een aanpak ontwikkeld.
- **Evaluatie gescheiden inzamelen**
Via 'Oude IJsselstreek spreekt' wordt het burgerpanel op dit onderwerp bevraagd. Afhankelijk van de resultaten kan er een verdiepingsbijeenkomst georganiseerd worden. Indien nodig kan de uitvoering van de afvalinzameling op onderdelen bijgesteld worden.
- **Plaatsen ondergrondse containers (24)**
De ondergrondse containers zijn geplaatst en afgesloten. Hiervoor zijn ze voorzien van een registratiesysteem.

Veilig

Door de gemeenteraad is het 'Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019' vastgesteld. Uitgangspunten van dit beleid zijn het tegengaan van criminaliteit, overlast en fysieke onveiligheid in samenwerking met politie, justitie, brandweer, maatschappelijke instellingen en inwoners. Met de uitvoering van dit beleid gaan we de komende jaren aan de slag.

Voortgang Speerpunten

- **Vaststellen van een uitvoeringsnota Drugsbeleid (12)**
Voor de zomer worden er samen met de raad kaders vastgesteld, op basis waarvan het huidige coffeeshopbeleid wordt geactualiseerd naar een Uitvoeringsnota Drugsbeleid en dit eind 2017 wordt vastgesteld.
- **Actualiseren van de APV**
De huidige APV wordt vergeleken met de modelverordening en er wordt intern in de organisatie uitvraag gedaan over de wensen voor nieuw op te nemen APV artikelen. Op basis van deze informatie zal eind 2017 de nieuwe APV worden voorgesteld.
- **Onderzoeken uitbreiding Bibob-beleid**
Het onderzoek naar de mogelijke en relevante uitbreidingen van het Bibob-beleid is afgerond.

- **Er worden nieuwe afspraken gemaakt met de horeca**
De lokale horeca die te maken heeft met uitgaanspubliek is in juni uitgenodigd voor een bijeenkomst om het samen te hebben over het huidige horecaconvenant en te kijken welke herzieningen hier op nodig/gewenst zijn.
- **Aanpassen van het Handhavingsbeleid (16)**
Het nieuwe handhavingsbeleid- en uitvoeringsplan is door het college eind 2016 vastgesteld en de raad is hierover geïnformeerd in april van dit jaar. Voortvloeiend uit dit beleid is de noodzaak om de huidige formatie op handhaving uit te breiden van 3,5 fte naar 5,5 fte. Dit betekent een verzoek om extra middelen van ongeveer €120.000 op jaarbasis.

Bedrijfsvoering en overhead

Missie/visie

De bedrijfsvoering is gericht op het ondersteunen van de organisatie en het bereiken van de maatschappelijke effecten van de gemeente.

Maatschappelijke effecten

De gemeentelijke dienstverlening is voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig

De financiële resultaten en kostendekkendheid van gemeentelijke dienstverlening zijn voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig.

Personeel en organisatie

P&O zorgt voor ondersteuning van de organisatie met behulp van goede personeelsinstrumenten, arbeidsomstandigheden, gezondheid en welzijn. We streven naar continuïteit en stabiliteit binnen de organisatie.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Cao Gemeenten**

De Cao Gemeenten loopt tot 1 mei 2017. De VNG en de vakbonden overleggen sinds 15 februari 2017 over de nieuwe Cao Gemeenten. Dit over onder andere flexibiliteit en zekerheid, leeftijdsbewust personeelsbeleid en loonstijging.

In afgelopen jaren is sprake geweest van een zeer gematigde loonontwikkeling mede als gevolg van de economische crisis. Inmiddels is de economie weer aan het aantrekken en is er sprake van economische groei. De inflatie is echter ook aan het oplopen.

De vakbonden hebben ingezet op een loonstijging van 2,5% bij een looptijd van een jaar. Daarnaast is er sprake van een forse stijging van de premie voor de ziektekostenverzekering terwijl de tegemoetkoming voor de ziektekosten al jaren niet meer is gestegen. De bonden stellen voor de jaarlijkse tegemoetkoming met € 100 te verhogen.

De pensioenpremieontwikkeling voor 2018 is daarnaast nog niet vastgesteld. De pensioenpremiestijging zoals het ABP die nu voorziet, zou leiden tot een stijging van de pensioenpremielasten voor de werkgever met 1% van de loonsom.

Als gemeente moeten we rekening houden met genoemde loon- en premiestijgingen en meenemen in de begroting. De kosten worden (op termijn) gecompenseerd door de bijdragen vanuit het gemeentefonds gelijktijdig met de vaststelling van de CAO Rijk.

Kosten:

Bij een loonstijging op basis van de huidige CAO-eisen van 2,5% en 100 compensatie, zijn de maximale extra kosten vanaf 2018 € 650.000,-. Voorlopig schatten we de stijging in op 1,75%, wat een verhoging van € 450.000 vanaf 2018 meebrengt. De verwachte compensatie vanuit het Rijk is vooralsnog € 300.000 (decembercirculaire 2016).

- **Pensioenvoorzieningen**

De rente op onze pensioenvoorzieningen is gedaald van 1,62% naar 0,84%. Hierdoor moeten wij als gemeente meer inleggen om het doelkapitaal voor de pensioenvoorziening te realiseren. Mogelijk levert dit een nadelig financieel effect op. Dit wordt bij de 2^e bestuursrapportage meegenomen.

- **Organisatieontwikkeling/evaluatie**

Afgesproken is dat in de eerste helft van 2017 een organisatie-(zelf)evaluatie-onderzoek zal plaatsvinden. De gedachte achter de keuze voor zelfevaluatie is dat deze aanpak past bij wat een gemeente van de samenleving vraagt: participeren, samen werken en verantwoordelijkheid nemen voor eigen (werk)omgeving.

De kwalitatieve input voor de evaluatie bestaat uit een benchmark, medewerkers-tevredenheidsonderzoek en rondetafelgesprekken. Vanuit de conclusies die hieruit worden getrokken wordt een actielijst samengesteld. De acties hebben betrekking op de doorontwikkeling van de organisatie. Wat hier uit zal komen is op dit moment nog niet volledig duidelijk. Voor de doorontwikkeling en/of implementatie van de acties is een eerste inschatting van de kosten opgenomen.

In 2013 is afgesproken dat na 3 jaar het functierollenboek wordt geëvalueerd en geactualiseerd. De evaluatie van het functierollenboek is bewust opgeschort omdat we eerst de organisatie evaluatie willen afronden. De mogelijkheid is open gelaten om met het huidige functierollenboek door te gaan of dat er de keuze wordt gemaakt om met een ander (functiewaarderings-)systeem verder te gaan.

Kosten:

- Doorontwikkeling organisatie PM
- Functierollenboek € 30.000 (incidenteel)
- Opleidingskosten bestuurders PM

Communicatie

We willen de interne- en externe communicatie verder professionaliseren. Ontwikkelingen in de samenleving, in overheidsland en op het gebied van communicatie (zoals burgerparticipatie, digitalisering, beeldcultuur etc.) vragen hierom. Online communicatie (digitale dienstverlening en sociale media) wordt opgepakt in samenhang met programma 4: Dienstverlening.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Communicatievisie**

In 2017 wordt een strategische communicatievisie opgesteld. In deze visie worden de communicatie- en participatielijnen voor de komende jaren uitgezet. De visie geeft richting aan de wijze waarop Oude IJsselstreek met haar omgeving communiceert en is een onderlegger voor concrete communicatieacties- en middelen voor de komende jaren. Voor de uitvoering hiervan zullen naar verwachting extra financiële middelen nodig zijn.

Digitale Dienstverlening en Informatievoorziening

Voor de periode 2017 – 2020 is informatiebeleid vastgesteld met de volgende strategisch uitgangspunten:

- **De basis op Orde!**

Digitale dienstverlening en digitale informatievoorziening worden met ingang van 2017 beschouwd als de norm, maar zonder dat daarbij inwoners en medewerkers die minder zelfredzaam zijn in de digitale wereld uit het oog te verliezen.

- **Zaakgericht en Datagedreven!**

Zaakgericht werken blijft het uitgangspunt binnen de organisatie. In aanvulling daarop moet gemeentelijke informatie in de vorm van data geschikt en beschikbaar worden gemaakt voor geautomatiseerde toepassing op operationeel, tactisch en strategisch niveau.

- **Eenvoudig, Doelmatig en Doelgericht!**

Gegevens en applicaties moeten goed beheerd cq. onderhouden worden.

- **Veilig en Privacybewust!**

Informatieveiligheid en privacy moeten goed geborgd zijn.

- **Standaard in Samenwerking!**

Open standaarden, standaard applicaties en standaard koppelingen zijn het uitgangspunt in de informatiearchitectuur. Specialistische taken, waaronder techniek, wil de gemeente zoveel mogelijk overdragen aan deskundige partijen in een samenwerking of marktpartijen.

Bovenstaande strategische uitgangspunten zijn omgezet in tactische uitgangspunten, kritische succesfactoren en door de organisatie uitgewerkt in een uitvoeringsplan met een projectenkalender dat jaarlijks geactualiseerd wordt.

Voortgang speerpunten

- **Dienstverlening op orde: Concrete stappen in de i-Samenwerking (25)**

Voor het project i-Samenwerking zijn, samen met de gemeenten Doesburg, Doetinchem en Aalten vier deelprojecten gedefinieerd, te weten:

- Beheer Basiskaart Grootschalige Topografie.
- HRM;
- Informatiebeveiliging en
- Privacy.

Op deze gebieden moet eind 2017 concreet de continuïteit en efficiency van de deelnemende gemeenten verbeterd zijn.

- **Dienstverlening op orde: Uitvoeren projectenkalender (13)**

In verband met het aannemen van nieuwe medewerkers zijn de projecten voor informatieveiligheid en BAG wat vertraagd. De overige projecten staan gepland en hierop worden verder nog geen wijzigingen verwacht. Met ingang van 2017 wordt de voortgang van projecten die dit jaar gepland staan elk kwartaal gemonitord. Mede op basis hiervan wordt eind dit jaar voor 2018 het uitvoeringsplan en de projectenkalender geactualiseerd.

Nieuwe ontwikkelingen

- **Financiering Informatiebeleid 2017 – 2020**

Vanwege het karakter van het vakgebied waarin (technische) ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, dat technisch steeds complexer wordt en waarin de prioriteiten snel kunnen veranderen worden de (jaarlijkse) investeringsbudgetten vervangen door een (vast) exploitatiebudget in combinatie met een voorziening. De investeringen ad € 132.000 per jaar komen hiermee te vervallen. De kosten worden jaarlijks uit de exploitatie gedekt als onderdeel van de voorziening. Hiermee wordt ontwikkeling geborgd, waardoor bijvoorbeeld projecten eenvoudiger vertraagd of versneld kunnen worden en beter op nieuwe ontwikkelingen en prioriteiten ingespeeld kan worden.

Financiën

We hebben vanaf 2016 een verbetertraject ingezet op verschillende niveaus in de organisatie. Zowel in presentaties op raadsniveau en binnen de organisatie; door begeleiding van budgetbeheerders in het versterken van hun rol en digitale ontwikkeling. Dit traject loopt ook in 2018 nog door.

Voortgang Speerpunten

- **Verbeteren budgetbeheer en sturing op P&C cyclus (23)**

Het digitale P&C systeem is aangeschaft en wordt inmiddels ingericht. Hiermee worden de processen deels geautomatiseerd en efficiënter. De P&C documenten worden vanaf het najaar 2017 via dit systeem online gepresenteerd (begroting online).

Juridische zaken/contractmanagement

- **Juridische zaken**

Het aantal bezwaarschriften is – in verhouding met vorig jaar – tot nu toe toegenomen. Dit heeft met name te maken met striktere toepassing van de termijnen van ons (sociaal) beleid. Daarnaast is de vraag om juridische advisering vanuit de organisatie (en het bestuur) in het afgelopen jaar sterk toegenomen.

- **Contractmanagement**

Het team Contractmanagement adviseert en ondersteunt de organisatie om tot betere controle en beheersing te komen van het contractbeheer. Het team is op dit moment in staat de advisering en ondersteuning vorm te geven wat heeft geleid tot beter inzicht in de omvang van de contractportefeuille (qua aantallen, financiën en risico).

Overige aandachtspunten

- **Wagenparkinvestering**

Medio 2008 is het grootste deel van het wagenpark vervangen. We kennen, als gemeente, een afschrijvingsperiode van 8 jaar. Dit zou betekenen dat we in 2016 wederom alles zouden moeten vervangen. Echter met de huidige autotechnieken kunnen we de afschrijvingsperiode rekken waardoor we in een periode van ca 4 jaar (2016 – 2020) alles vervangen.

Vanaf 2013 wordt er jaarlijks in de begroting 137.500 aan investering geraamd voor vervanging. Vanwege bezuinigingen is in 2014 geen investering opgenomen en in 2015 een beperkt deel geraamd, waardoor we niet of minder konden vervangen dan gepland. Om, voor de komende jaren met een technisch goed en representatief wagenpark te werken hebben we een nieuw plan van aanpak opgesteld (Meerjarenplanning). Dit houdt in dat we voor de kleinere modellen wagens overgaan op lease, wat met de huidige leaseconstructies goedkoper is dan zelf aanschaffen. Voor de middelgrote wagens wordt nu onderzocht of lease rendabel is en voor de grotere wagens is koop het meest gunstigste. Jaarlijks wordt er € 137.500 aan vervangingsinvesteringen begroot. Om het meerjarenplan uit te voeren, is gedurende een beperkte periode een extra investering noodzakelijk van circa € 136.000 gedurende 4 jaar. Dit betekent over de periode 2018-2022 een totale investering van een kleine € 275.000 per jaar. Vanaf 2023 volstaat de geraamde € 137.500 per jaar. Hiermee kunnen we de komende jaren het wagenpark veiligstellen. Het geheel heeft geen personele gevolgen.

Meerjarenperspectief

Meerjarenperspectief (x 1.000)	2017*	2018	2019	2020	2021	Toelichting
Structureel resultaat Programmabegroting 2017	577	406	410	145	145	
Incidenteel resultaat Programmabegroting 2017	-564	-402	-405	-142	-70	Het jaar 2021 betreft obliquefoto's en 1 verkiezing
Totaal resultaat programmabegroting 2017	13	4	5	3	75	
Pg Autonome ontwikkelingen						
1 Pachten en gronden	65	65	-	-	-	Evenals in 2016, zijn de opbrengsten hoger, aangezien het Zwarte Veen nog niet wordt verkocht en er twee antennemasten extra zijn geplaatst.
BV Extra middelen armoedebestrijding Rijk	161	161	161	161	161	Conform de decembercirculaire, zie pagina 13
2 Uitgaven armoedebestrijding	-161	-161	-161	-161	-161	Conform de decembercirculaire, zie pagina 13
2 Subsidies	-98	-	-	-	-	Het realiseren van de besparing op de subsidie bibliotheekwerk zal pas vanaf 2018 worden gerealiseerd. Over 2017 is er daarom nog een incidenteel nadeel.
4 GR bijdrage ODA	65	115	115	115	115	Vanuit de afrekening 2016 van de ODA volgt er een terugbetaling van bijna 65.000. Daarnaast wordt de bijdrage vanaf 2018 lager, conform de voorgestelde begroting van de ODA.
4 Reisdocumenten (inkomsten)	30	-	-120	-100	-90	De inkomsten uit reisdocumenten zijn in 2017 op basis van de huidige inzichten hoger dan geraamd. Vanaf 2019 zullen de inkomsten dalen.
4 Verkiezingen	-	-	-	42	-	In de begroting gingen we uit van 2 verkiezingen in 2019 zijn en 1 in 2020. Dit blijken er 3 in 2019 te zijn. Omdat de waterschapsverkiezingen gelijk gehouden worden de provinciale verkiezingen, hebben we echter maar 1x de kosten, wat een voordeel oplevert. De overige verkiezingen (oa gemeenteraad in 2018, zijn in de meerjarenbegroting al meegenomen).
BV Algemene uitkering sept- en dec circulaire 2016	317	890	1.278	1.401	1.401	Conform de september- en decembercirculaire
BV Personeelslasten (premies)	-350	-350	-350	-350	-350	Voor de verhoging van de pensioenpremies is in de begroting rekening gehouden met 90.000, conform de richtlijnen. De stijging in premies blijkt nu 350.000 hoger te zijn dan verwacht. Mogelijk wordt (een deel) van de verhoging gecompenseerd vanuit het Rijk met de meircirculaire
BV Personeelslasten (verwachte CAO-stijging)	-	-450	-450	-450	-450	Op basis van de CAO onderhandelingen, wordt rekening gehouden met een stijging van 1,75% van de personeelslasten. Zie pagina 25
BV Verwachte loon- en prijscompensatie	-	300	300	300	300	Op basis van de decembercirculaire worden we (deels) gecompenseerd voor loon- en prijsstijgingen.
BV Accountantskosten	-25	-25	-25	-25	-25	Zoals in de jaarrekening 2016 aangegeven, zijn de kosten voor de accountant structureel hoger, oa vanwege het sociaal domein.
BV Verzekeringen	-30	-30	-30	-30	-30	De premie van de WA-verzekering is sinds 2016 structureel hoger. Daarnaast is de CAR-verzekering (Construction All Risk) tot vorig jaar omgeslagen via de investeringen. Dit is boekhoudkundig niet wenselijk, waardoor de premie nu direct vanuit de exploitatie wordt betaald.
BV Dividenden	250	190	190	190	190	Conform de berichtgeving van de BNG en de nutsbedrijven, verwachten we over 2017 een hogere uitkering. Op basis van inschattingen, is de meerjarenraming hierop aangepast.
- Overige kleine posten	-25	-15	-15	-15	-15	Dit betreft extra middelen voor bestemmingsplannen en gladheidsbestrijding
Totaal autonome ontwikkelingen	199	690	893	1.078	1.046	
Pg Speerpunten al besloten						
3 Almende college incidentele lasten	-	-	-435	-189	-	Conform raadsbesluit. Betreft sloop, herinrichting etc. Waar mogelijk worden de kosten uit bestaande budgetten gehaald. Zie pagina 20
4 Handhaving	-	-120	-120	-120	-120	Conform collegebesluit, betreft 2 fte uitbreiding handhaving, zie pagina 24
totaal speerpunten	-	-120	-555	-309	-120	
Resultaat inclusief autonome ontwikkelingen en speerpunten	212	574	343	772	1.001	

* Het resultaat ad 212.000 over 2017 is het resultaat van de 1^e berap.

Meerjarenperspectief		2017	2018	2019	2020	2021	Toelichting
Pg	Categorie 2 (speerpunten met aangepaste financiële gevolgen)						
1	Omgevingswet		-200	-300	-300	-	Obv landelijke richtlijnen en regionale afspraken ingeschatte benodigde extra middelen om de omgevingswet te implementeren. Zie pagina 10
1	Civieltechnische kunstwerken (belplan)		-90	-90	-90	-90	Op basis van nieuw beheerplan in ontwikkeling. Zie pagina 10
3	Duurzaamheid/economisch beleid fte		-75	-75	-75	-75	Om zowel de nieuwe taken op het gebied van duurzaamheid als op economie (circulaire economie) te kunnen uitvoeren, is 1 extra fte nodig. Zie pagina 18
3	Ring van IJzersteden		-23	-23	-23	-23	Betreft extra middelen voor de Ring van IJzersteden. Zie pagina 19
BV	Evaluatie functierollenboek		-30	-	-	-	Betreft kosten voor het onderzoek. De hieruit voortvloeiende structurele kosten worden uit het bestaande budget betaald.
BV	Informatiebeleid ICT (vorming voorziening)		-132	-132	-132	-132	Uitwerking ICT-plan; met het vormen van een voorziening, zijn de kosten ad 132.000 per jaar niet meer vanuit de investeringen, maar vanuit de exploitatie benodigd. Hiermee zijn de benodigde kapitaallasten ca 46.000 lager, waarmee ruimte ontstaat voor andere investeringen. Zie pagina 27
4	Team social media en online communicatie		-135	-135	-100	-100	Dit betreft 2 fte om vanaf 2018 het team social media en online communicatie te realiseren. Op termijn is er een besparing mogelijk vanaf 2020 0,5 fte frontoffice besparing €35.000; vanaf 2021 0,3 fte Communicatie besparing. Zie pagina 22
1	DRU visie		pm	pm	pm	pm	Afhankelijk van de uitkomst van de DRU-visie kan dit nog financiële effecten met zich mee brengen
3	Duurzaamheid uitvoeringsbudget		-75	-75	-75	-75	In 2017 is er 150.000 beschikbaar voor duurzaamheid. Vanaf 2018 is het budget 75.000. Afhankelijk van de besluitvorming in de raad ten aanzien van de duurzaamheidsagenda is het budget ad totaal 150.000 structureel nodig. Zie pagina 19
3	Economisch beleid/Circulaire economie - duurzaamheid		-100	-100			De transitie naar een circulaire economie moet nog binnen onze gemeente vorm krijgen. Hiertoe is vooralsnog incidenteel budget noodzakelijk. Zie pagina 19
BV	Organisatieontwikkeling incl communicatievisie		pm	pm	pm	pm	Op basis van de benchmark, de communicatievisie en verdere organisatieontwikkeling, zijn er mogelijk extra middelen benodigd. Zie pagina 26
totaal categorie 2			-860	-930	-795	-495	
Resultaat incl categorie 2		212	-286	-587	-23	506	
Pg	Categorie 3 (nieuwe ontwikkelingen)						
1	Stimuleringsregeling Transformatie (vastgoed); Toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen		pm	pm	pm	pm	Financieel rekening houden met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Het plan wordt nog ontwikkeld, waardoor er vooralsnog geen extra middelen zijn geraamd. Zie pagina 11
4	Verbouwing hal gemeentehuis		-	-80			Uitvoering plan Stoverink voor centrale hal. Daarnaast 0,6 fte projectleider nodig. Zie pagina 22
4	Woonlasten ontwikkeling (minder hoge stijging OZB)		pm	pm	pm	pm	In de huidige begroting is met 3% stijging OZB rekening gehouden. Elk procent eraf of erbij is 75.000
Bv	Kapitaallasten nieuwe investeringen		-	-20	-63	-	Als alle investeringen, zoals nu opgenomen, worden uitgevoerd, worden de kapitaallasten incidenteel hoger dan begroot. Door te temporiseren, kunnen de investeringen binnen het bestaand budget worden uitgevoerd. Zie ook pagina 32
totaal categorie 3		-	-80	-20	-63	-	
Resultaat incl categorie 3		212	-366	-607	-86	506	

Ontwikkeling financiële positie

Om de financiële positie van de gemeente te monitoren hebben we ten aanzien van de schuldenlast twee indicatoren benoemd:

- De leningenportefeuille
- De kapitaallasten

Een lening wordt aangegaan in het jaar waarop de kosten worden gemaakt (dus wanneer de investering wordt gedaan). De kapitaallasten volgen het jaar nádat de investering wordt uitgevoerd. Dus een investering in 2018, geeft vanaf 2019 kapitaallasten.

Vanuit de meerjarenbegroting 2017-2020 zijn een aantal noodzakelijke (vervangings)investeringen aangegeven:

Noodzakelijke investeringen 2018 - 2021

pg	omschrijving investering	afschr	totale inv	rente	afschr	kaplstn	2018	2019	2020	2021	2022	Toelichting
1	Herstructurering Vogelbuurt Ulfthoek Noord 2018	20	682.000	11.935	34.100	46.035		46.035				Deelproject van de herstructurering Vogelbuurt. Wonion draagt zorg voor de woningen, de gemeente voor de openbare ruimte.
1	Herstructurering Vogelbuurt Ulfthoek Noord 2019	20	650.000	11.375	32.500	43.875			43.875			idem.
1	Herstructurering Vogelbuurt Ulfthoek Noord 2020	20	650.000	11.375	32.500	43.875				43.875		idem.
1	Herstructurering Vogelbuurt Ulfthoek Noord 2021	20	650.000	11.375	32.500	43.875					43.875	idem.
1	Vervanging voertuigen buitendienst 2018	8	137.500	2.406	17.188	19.594		19.594				Jaarlijks krediet voor vervangingsinvesteringen voertuigen buitendienst.
1	Vervanging voertuigen buitendienst 2019	8	137.500	2.406	17.188	19.594			19.594			idem
1	Vervanging voertuigen buitendienst 2020	8	137.500	2.406	17.188	19.594				19.594		idem
1	Vervanging voertuigen buitendienst 2021	8	137.500	2.406	17.188	19.594					19.594	idem
4	Vervanging software '18											Vervallen, opgenomen in exploitatie
Saldo noodzakelijke (deel)kredieten + vervangingsinvesteringen							-	65.629	63.469	63.469	63.469	

Restanruimte (obv 200.000 kapitaallasten)

134.371 136.531 136.531 136.531

Ruimte voor Almende College

90.000 90.000 67.500

Vrij besteedbare investeringsruimte in kapitaallasten

- 44.371 69.031 136.531 136.531

Voorstel:

- Instemmen met bovengenoemde noodzakelijke investeringen voor 2018.

Daarnaast zijn in deze voorjaarsnota een aantal nieuwe investeringen benoemd. Dit betreft de volgende investeringen:

Nieuwe voorstellen VJN 2018:

pg	omschrijving investering	afschr	totale inv	rente	afschr	kaplstrn	2018	2019	2020	2021	2022	Toelichting
1	Hoofdstraat Varsselder (2018)	20	462.000	8.085	23.100	31.185		31.185				Zie pagina
1	Openbare ruimte Gendringen MMP (2019)	25	781.000	13.668	31.240	44.908			44.908			Zie pagina
1	Verb. verkeersveiligheid Zelheweg (2018)	15	130.000	2.275	8.667	10.942		10.942				Zie pagina
1	Fietspaden (2019)	15	330.000	5.775	22.000	27.775			27.775			Zie pagina
1	Rotonde N817 - 't Goor (2019)	20	452.000	7.910	22.600	30.510			30.510			Zie pagina
3	Basisscholen Gendringen (2019 en 2020)	20	800.000	14.000	40.000	54.000		27.000	27.000			Zie pagina
3	Breedband (2019)	20	3.600.000	63.000	180.000	243.000						Kapitaallasten w orden gedekt uit de opbrengsten Breedband; zie pagina
3	Duurzaamheidsleningen (2018)		500.000									Kapitaallasten w orden gedekt uit de opbrengsten duurzaamheidsleningen; zie pagina
3	Duurzaamheidsleningen (2019)		500.000									Kapitaallasten w orden gedekt uit de opbrengsten duurzaamheidsleningen
3	Duurzaamheidsleningen (2020)		500.000									Kapitaallasten w orden gedekt uit de opbrengsten duurzaamheidsleningen
3	Duurzaamheidsleningen (2021)		500.000									Kapitaallasten w orden gedekt uit de opbrengsten duurzaamheidsleningen
bv	Vervanging voertuigen buitendienst 2018	8	136.000	2.380	17.000	19.380		19.380				Extra investeringen tbv het w agenpark voor vervanging groot materieel; Zie pagina
bv	Vervanging voertuigen buitendienst 2019	8	136.000	2.380	17.000	19.380			19.380			Idem
bv	Vervanging voertuigen buitendienst 2020	8	136.000	2.380	17.000	19.380				19.380		Idem
bv	Vervanging voertuigen buitendienst 2021	8	136.000	2.380	17.000	19.380					19.380	Idem
	Plan Etten (oa scholen)		pm			pm						Zie pagina
	Silvolde (basisschool)		pm			pm						Zie pagina
	Kunstgrasvelden		pm			pm						Zie pagina
Saldo nieuwe investeringsvoorstellen VJN 2018			9.099.000				88.507	149.573	19.380	19.380		

Op basis van de begrotingsdoctrine zijn de investeringsvoorstellen waar een concreet investeringsbedrag is benoemd, binnen de aangegeven jaren van uitvoering niet geheel haalbaar. In 2019 en 2020 worden de begrote kapitaallasten van € 200.000 overschreden. Over de periode van vier jaar zijn deze investeringen in totaal echter wel realiseerbaar als de investeringen worden getemporeerd. Er is dan echter (binnen de begroette € 200.000) de komende vier jaar geen ruimte meer voor eventueel nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Plan Etten (oa scholen), Silvolde (basisschool) of kunstgrasvelden (allen onder 'pm') benoemd. Hieronder wordt dit nader toegelicht.

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille is bij de begroting 2017-2020 doorgerekend op basis van het uitvoeren van € 27 miljoen aan lopende investeringen uit 2016 en vervolgens vanaf 2017 een meerjarig investeringsprogramma van € 8 miljoen per jaar. Op basis van dit investeringsprogramma zou er in 2016 een maximum van circa € 144 miljoen ontstaan met daarna een geleidelijke afbouw (zoals in de voorjaarsnota 2017 aangegeven)

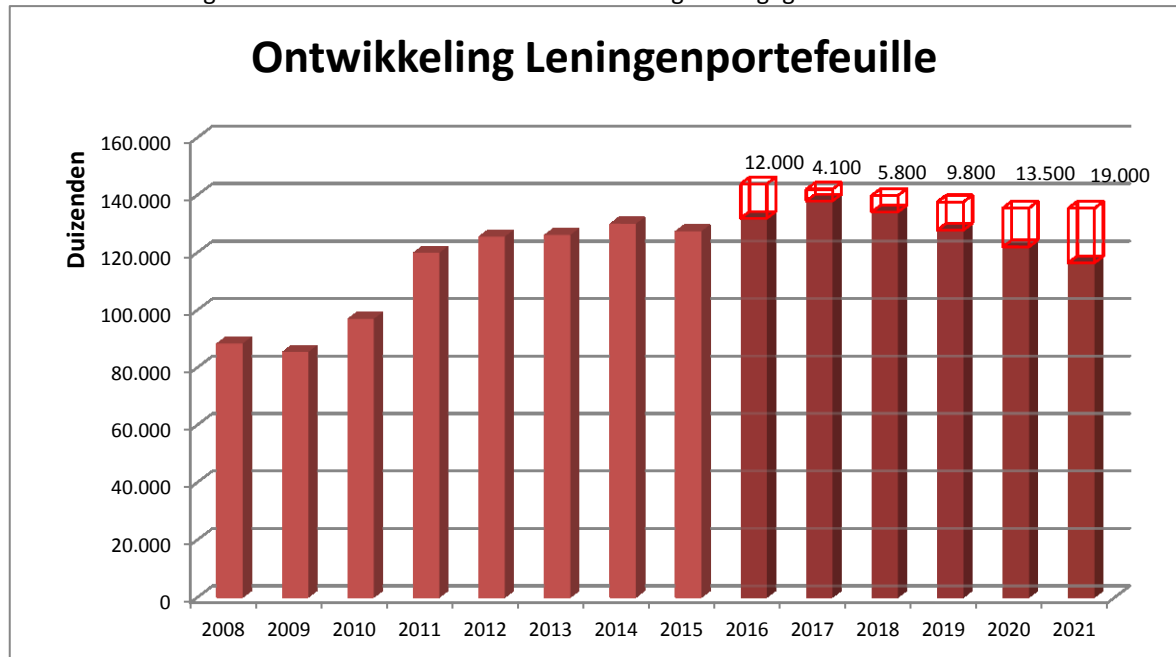
In het investeringsprogramma van de begroting 2017-2020 hebben we rekening gehouden met een investering van € 9 miljoen in het Almende in 2019. Die ruimte “sparen” we als het ware door in 2017, 2018 en 2019 per jaar € 3 miljoen investeringsruimte niet in te vullen.

Het beeld zoals we vorige begroting hebben geschetst moeten we op twee ontwikkelingen aanpassen:

- Van de beoogde investeringen in 2016 is € 12 miljoen nog niet in 2016 gerealiseerd. Daardoor is de totale leningenportefeuille eind 2016 € 12 miljoen lager dan oorspronkelijk begroot. Deze investeringen worden in 2017 (en verder) uitgevoerd.
- Het Almende hoeven we niet zelf te financieren. Dat doet het voortgezet onderwijs zelf. Dat zien we terug in onze leningenportefeuille. Onze leningenportefeuille wordt per jaar daardoor ruim € 3 miljoen lager (oplopend tot € 9 miljoen). We betalen hen jaarlijks wel een vergoeding om de kapitaallasten te dekken.
- Daarnaast zijn er relatief kleinere verschuivingen zoals minder investeringen in riolering (conform de nieuwe GRP) en wijzigingen in de kasstroom vanuit de GREX.

In totaal is er daardoor in 2017 een verschil van € 4,1 miljoen en in 2018 een verschil van € 5,8 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijke raming. In 2019 loopt het verschil op tot € 9,9 miljoen. Dat is voor het grootste deel dus de ruimte die we sparen doordat we het Almende niet zelf hoeven te financieren.

In onderstaande figuur hebben we bovenstaande ontwikkelingen aangegeven.

:Het verschil tussen de totale hoogte van de leningenportefeuille zoals in 2016 begroot en de daadwerkelijke stand van lening (jaarrekening 2016). In 2016 bv was begroot dat de leningenportefeuille ca 144 mln zou worden, conform de jaarstukken is de lening 132 mln. Het verschil is 12 mln.

In de huidige begroting is er sprake van een jaarlijks minimaal noodzakelijke investeringsniveau van circa € 3 miljoen. Als we die lijn doortrekken in 2021 loopt het verschil met de planning van vorig jaar op tot € 19,1 miljoen (het verschil tussen de hoogte van de leningen zoals begroot in 2016 en de huidige stand van zaken).

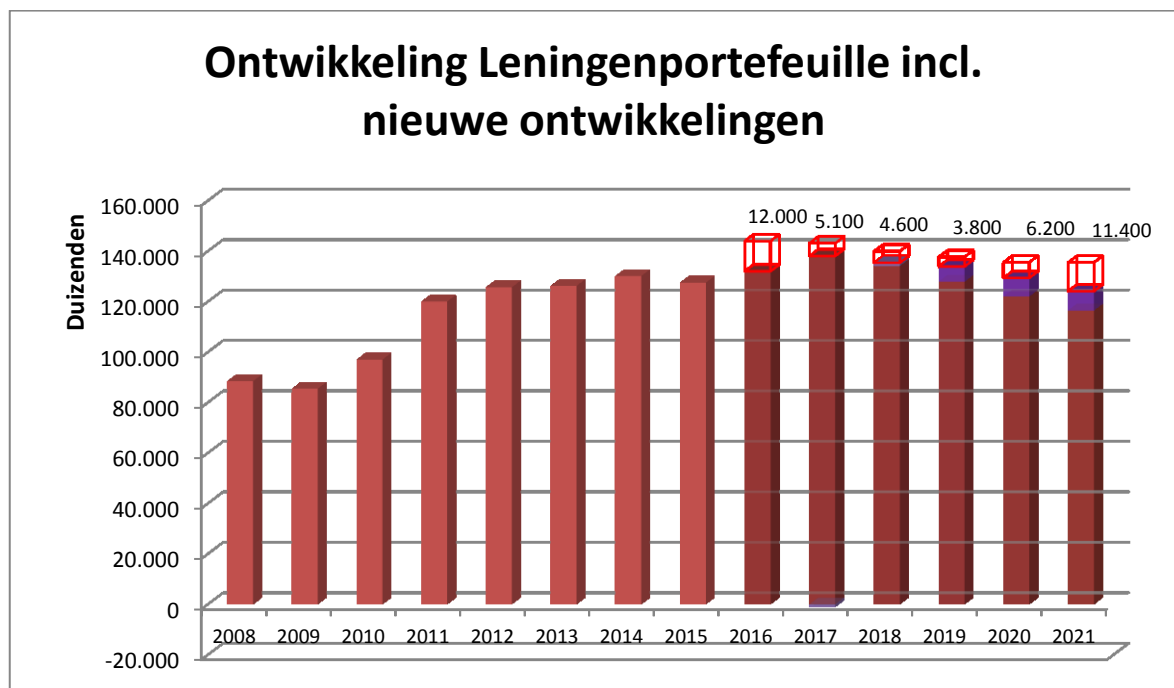
Het effect van de extra investeringen die in deze voorjaarsnota onder 'nieuwe voorstellen' zijn aangegeven zijn onderstaande tabel aangegeven:

Ontwikkelingen VJN 2018-2021	2017	2018	2019	2020	2021
Vrijval beleggingsrekening	1.000				
Duurzaamheidsleningen		-500	-500	-500	-500
Extra investeringen (incl. buizen breedband)		-1.700	-4.400	-900	
Herfinanciering	1.000	-2.200	-4.900	-1.400	-500

In totaal gaat het hierbij om per saldo € 9 miljoen aan extra investeringen. Belangrijk deel hiervan betreft € 3,6 miljoen voor de infrastructuur om breedband in het buitengebied mogelijk te maken en € 2 miljoen voor duurzaamheidsleningen.

Daar staat tegenover dat we in de afgelopen jaren een beleggingsrekening hebben gehad voor de dekking van pensioenaanspraken van bestuurders. Op basis van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) mogen we dergelijke rekeningen niet aanhouden. Vandaar dat deze rekening eind 2017 wordt opgeheven. Uiteraard blijven wij aan onze verplichtingen aan (oud-)bestuurders voldoen. De financiering daarvan valt binnen de reguliere jaarlijkse kasstromen.

Als we de investeringen en duurzaamheidsleningen verwerken in de totale ontwikkeling van de leningenportefeuille, ontstaat het volgende beeld:

Uit dit overzicht blijkt dat over de gehele begrotingsperiode tot 2021 voldoende investeringsruimte om alles te doen. Het is een bestuurlijke afweging om wel of niet de nieuwe investeringen te temporiseren.

- Door de extra investeringen in 2018 en 2019 gebruiken we een deel van de ruimte die we hebben gereserveerd voor Almende in de jaren 2017-2019 voor andere investeringen. Dit betekent dat we in 2020 de leningen hoger laten oplopen dan gepland. Of dat we Almende pas in 2021 volledig kunnen financieren.
- Alternatief is om de nieuwe investeringen niet in 2018-2019 te plannen maar vanaf 2020. Hiermee blijven we binnen de beoogde afbouw.

De kapitaallasten

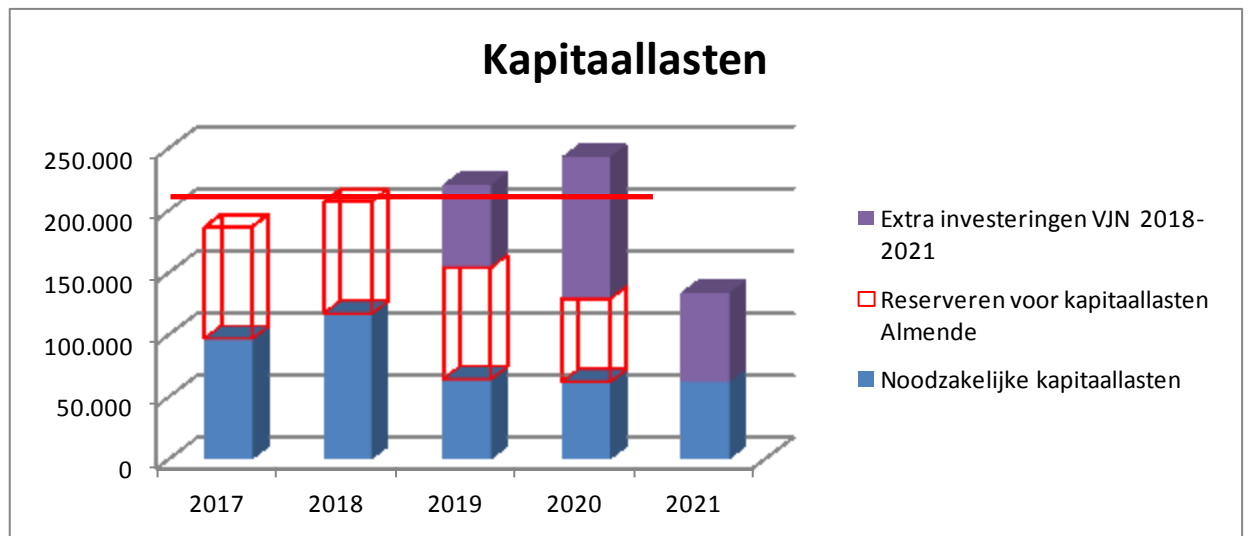
Net zoals voor de leningenportefeuille hebben we voor de kapitaallasten een norm vastgesteld. Om een gezonde financiële positie te behouden en de leningenportefeuille geleidelijk af te bouwen hebben we jaarlijks € 200.000 ruimte in de begroting voor de kapitaallasten van nieuwe investeringen.

Vorig jaar hebben we begroot om in de periode 2017-2019 jaarlijks € 90.000 te reserveren. Dit om in 2019 voldoende dekking te hebben voor de kapitaallasten van in totaal € 270.000 voor het Almende.

De totale vergoeding voor kapitaallasten aan het Almende wordt hoger, namelijk € 337.000.

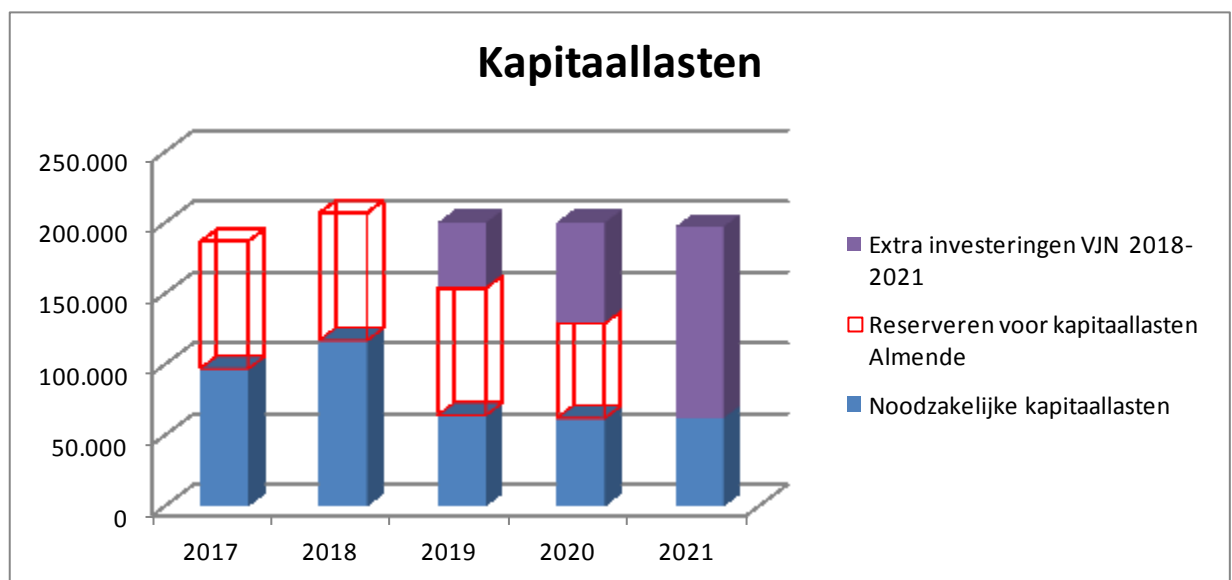
Dat betekent dat er ook in 2020 nog een deel van de kapitaallasten hiervoor moet worden gereserveerd.

Als de nieuwe investeringen met name in 2018-2019 worden gerealiseerd, ontstaat in de kapitaallasten het volgende beeld.

In 2019 en in 2020 wordt onze norm overschreden. In 2021 is er ruimte.

Als we de nieuwe investeringen temporiseren naar 2019-2020, ontstaat het volgende beeld.

Het is een keuze welke investeringen kunnen/moeten worden getemporiseerd. Een voorbeeld (!): als de scholenbouw en de hoofdstraat Varsselder niet in 2018-2019 maar in 2020 worden gerealiseerd, blijven we voor alle jaren binnen de norm van € 200.000.

Scenario's toekomstige leningen en rentevisie

Bij de bespreking van het treasurystatuut is onder andere de looptijd van nieuwe leningen besproken. Ons huidige beleid is om langlopende leningen voor een zo kort mogelijke termijn af te sluiten en deze jaarlijks voor een gelijk bedrag af te lossen. Eind 2017 is er naar verwachting een nieuwe lening van € 20 miljoen nodig. Deels om aflossingen van bestaande leningen opnieuw te financieren (herfinanciering) en deels om investeringen te financieren.

Op basis van het huidige beleid en huidige rentepercentages, lenen we deze € 20 miljoen voor een termijn van 10 jaar tegen 0,71% rente. Jaarlijks lossen we de komende 10 jaar € 2 miljoen af.

De raad heeft aangegeven bij de voorjaarsnota meer inzicht te willen in onze leningen en scenario's om eventueel het huidige beleid van aflossing en looptijd te kunnen aanpassen. Daarnaast is de vraag gesteld over de mogelijkheden om de huidige leningen af te kopen en tegen een lagere rente te herfinancieren.

Eventuele afkoop huidige leningen

Onze leningenportefeuille kent de volgende samenstelling per 1 januari 2017 zoals opgenomen in de jaarrekening 2016.

Stand 1 januari 2017	Rente-percentage	Totale looptijd	Eindtijd	Rente 2017	Geldgever
227.000	4,43%	20	2018	10.000	Waterschapsbank
227.000	4,78%	20	2018	11.000	Waterschapsbank
50.127.000	4,29%	30	2035	2.099.000	BNG
5.375.000	2,69%	10	2020	126.000	BNG
6.875.000	3,43%	10	2021	212.000	BNG
7.500.000	2,68%	10	2022	183.000	BNG
9.000.000	1,75%	10	2022	145.000	BNG
13.667.000	1,93%	10	2023	245.000	BNG
12.000.000	0,89%	10	2024	100.000	BNG
9.000.000	0,83%	10	2025	71.000	BNG
18.000.000	0,59%	10	2026	101.000	BNG
131.998.000				3.303.000	

In totaal 132 miljoen waarvoor we in 2017 € 3,3 miljoen rente betalen. Met uitzondering van de eerste twee, zijn alle leningen aangegaan bij de BNG.

De BNG heeft voor de leningen die wij bij hen zijn aangegaan een offerte verstrekt voor de afkoop van deze leningen. De afkoop van alle leningen zodat we vrij zijn om deze tegen de huidige rentestand te herfinancieren bedraagt € 16,8 miljoen. Zowel het ineens betalen (en herfinancieren) van deze boete als de boete uitsmeren over de looptijd (door een hogere rente), is financieel niet voordelig. Hierdoor is het oversluiten van de bestaande leningen niet zinvol.

Scenario's aflossing en looptijd nieuwe leningen

De praktijk is dat we een lening jaarlijks in gelijke termijnen aflossen gedurende de looptijd. Voor dat deel wat we aflossen sluiten we weer een nieuwe lening af. Vanuit die situatie hebben we diverse scenario's doorgerekend. Als de marktrente op een top in 2028 hoger is dan 4,3% (met een geleidelijke groei en daarna een geleidelijke afname) levert het een voordeel op om over te gaan naar een rentevastperiode van 20 jaar.

De keuze kan dus zijn om ons beleid te wijzigen als we verwachten dat de rente voor een rentevaste periode van 10 jaar is gestegen van nu 0,7% tot meer dan 4,3%.

We kunnen ons beleid over de rentevaste periode aanpassen. We nemen nu standaard een looptijd van 10 jaar. Als we standaard overgaan op 20 jaar rentevast periodes, dan betalen we normaliter circa 0,5% meer. Over de totale leningenportefeuille loopt dat dus in de loop van aan aantal jaren op tot een jaarlijks nadeel van circa € 700.000 structureel.

Er is een tussenvorm waarbij onze gemiddelde renteontwikkeling nog meer stabiliseert dan in de huidige situatie. Zolang de rente voor een rentevast periode van 20 jaar onder 2,5% blijft, kunnen we leningen afsluiten met een rentevaste periode van 20 jaar. Bij een lagere rente betalen we dan circa 0,5% risicopremie¹ ten opzichte van een 10 jaars rentevast periode. Gezien de lage rentestand in zo'n periode zullen nog altijd de gemiddelde rentekosten in de begroting dalen, alleen is de daling minder snel.

Als de rente voor een rentevast periode van 20 jaar boven de 2,5% stijgt, dan gaan we over op de goedkopere leningen met een rentevast periode van 10 jaar. Op deze manier wordt bij een stijgende marktrente de stijging van onze gemiddelde rente in de begroting nog verder gedempt.

Met het opmaken van de begroting zullen we op basis van de stand van zaken op dat moment, beoordelen welk scenario het meest opportuun is.

¹ De normale marktomstandigheden zijn dat banken voor leningen met een langere rentevast periode ook een hogere rente vragen. Dit om inflatierisico af te dekken. In de praktijk komt het voor dat dit soms omgekeerd is, dat langere rentevastperiodes goedkoper zijn. Dit heet de "omgekeerde rentecurve". Dit komt meestal voor aan het eind van een economische cyclus waarbij veelal sprake is van hogere rentestanden. Een 10 jaar rentevast periode kan dan dus alsnog duurder zijn dan een 20 jaar rentevaste periode. In dergelijke situatie op de financiële markt zal ons rentebeleid zijn dat voor de 20 jarige periode wordt gekozen.

Ontwikkelingen BBV

Het Besluit Begroten en Verantwoorden Gemeenten En Provincies (BBV) geeft de beleidsregels waaraan we ons moeten houden in de verantwoording in de begroting en de jaarrekening. De BBV wordt regelmatig aan nieuwe actuele inzichten aangepast. Vorig jaar is een aantal onderdelen toegevoegd (zoals de overhead, geprognosticeerde balans, een taakveldoverzicht en indicatoren). Het jaar en de begroting 2017 beschouwden we als een overgangsjaar. Zoals vorig jaar aangegeven is het onze intentie om in de begroting 2018 verdere invulling geven aan onder andere de taakveldindeling en indicatoren.

Taakvelden

Vanuit de BBV zijn er taakvelden voorgeschreven, die de huidige productenstructuur vervangen. Er zijn 9 'hoofdtakvelden' gedefinieerd, waar vervolgens een aantal taakvelden onder hangen. In totaal zijn er 53 taakvelden. Vanuit de wet zijn we verplicht om ook in onze begroting over te stappen naar de taakvelden. Er komt dus een 'taakveldraming' in plaats van een 'productenraming' (zoals we die nu kennen).

Er zijn verschillende opties hoe de programma's en taakvelden in te delen.

Het heeft de voorkeur om de lijnen raad-college-programma's zo eenduidig mogelijk te maken, dus met zo min mogelijk dwarsverbanden. Per programma is er dan één raadscommissie. De strategische visie van de raad (vierjaarstermijn) en uitwerking hiervan in commissies is dan leidend. Dit maakt de bestuurlijke besluitvorming meer efficiënt en doelgericht. Risico is wel dat de dwarsverbanden die er altijd zijn, minder zichtbaar worden en ook ambtelijk en bestuurlijk minder aandacht krijgen. Nadeel is dat elke verkiezing een wijziging in de structuur kan/zal aanbrengen wat effect heeft op de taakverdeling binnen de programmamanagers en evt. tussen collegeleden.

In de huidige opzet heeft een dergelijke indeling een aanzienlijk effect. Van vier naar drie programma's (op basis van de drie commissies) en een verschuiving van taakvelden onder de programma's. Gezien de komende verkiezingen, stellen we voor om deze optie nu niet te kiezen. Mogelijk kan de indeling van de portefeuilles en raadscommissies na de verkiezingen meer aansluiten op de programma's (met thema's/taakvelden), dan wel kunnen een aantal taakvelden handiger worden verdeeld over de commissies. Mocht het in de toekomst wenselijk zijn om bijvoorbeeld naar 3 programma's te gaan, dan kunnen de onderdelen op taakveldniveau eenvoudig worden herverdeeld.

Op basis van bovenstaande stellen we voor om een zo eenvoudig mogelijke wijziging door te voeren, waarbij:

- we zoveel mogelijk aansluiten bij huidige programma's en de lijn dat we gedurende een raadsperiode de programmastructuur zo min mogelijk wijzigen;
- de indeling op taakveldniveau aantal (beperkte) wijzigingen geeft. Enkele onderdelen *binnen* de taakvelden vallen nu onder verschillende programma's. Deze worden dan in totaliteit onder één programma ondergebracht, zodat de taakvelden als geheel in stand blijven. Deze wijzigingen zijn in de tabel inzichtelijk gemaakt;
- flexibiliteit behouden blijft;
- we na verkiezingen 2018 waar mogelijk aansluiten op raadscommissies/portefeuilles.

In onderstaand overzicht staan de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige begroting:

Taakveld	Onderdeel	Huidig programma	Nieuw prog	Toelichting
0.1 Bestuur	College B&W Raadsvergaderingen Jaarrekening Kabinetszaken Gemeenteraad Commissies Lokale rekenkamer	BV BV BV 4 4 4	BV	
1.2 Openbare orde en veiligheid	Dierenopvang/asiel	2	4	
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Straatreiniging Wegenbeheer Spoorweg Bermen Verkeersbeleid Verkeersmaatregelen Openbare verlichting Parkeren	4 1 1 1 3 3 3 3	1	In de praktijk door prg 1 aangestuurd.
5.4 Musea	Oudheidkunde	2	1	In de praktijk door 1 aangestuurd
5.5 Cultureel erfgoed	Stadsherstel Terborg Monumentenbeleid-subsidies etc Molens	1 2 2	2	In de praktijk door 1 aangestuurd
5.7 Openbaar groen en recreatie	Bosonderhoud- en beheer Aanleg en onderhoud plantsoenen en bomen Speelplaatsen Landschapsbeleid Kapvergunningen Subsidies recreatie en toerisme Recreatieve voorzieningen	1 1 1 3 3 3 3	1	
6.1 Samenkracht	Uitvoering wet kinderopvang	3	2	Betreft wettelijke toetsing
7.4 Milieubeheer	Ongediertebestrijding Destructie	2	4	
8.1 Ruimtelijke ordening	Reconstructie platteland Kavelruil	3	1	
8.3 Wonen en bouwen	Centrum- en wijkontwikkeling Volkshuisvestingsplannen Woonprogramma Bouwbeleid Welstand Leges bouwvergunningen RO vergunningenbeleid Aanlegvergunningen Bouwtoezicht	1 1 1 1 4 4 4 4 4	1	Met name vergunningen op bouwgebied verschuiven, dit wordt ook onderdeel omgevingsvergunning/wet.

Indicatoren

Vanuit de gewijzigde BBV is het vanaf 2017 verplicht om een basisset beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en het jaarverslag. Doel hiervan is om raadsleden en anderen een helder beeld te kunnen geven over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling te vergelijken. In de begroting 2017 zijn deze indicatoren als gegevens in een bijlage toegevoegd. Hierbij is met de raad afgesproken om voor de begroting 2018 per programma een aantal indicatoren specifiek te benoemen om op te gaan sturen (concrete doelen/resultaten benoemen op basis van enkele indicatoren). Dit hoeven niet perse de indicatoren te zijn die door de BBV zijn voorgeschreven. Programma 2 heeft bijvoorbeeld zelf al een aantal indicatoren benoemd waarop wordt gestuurd.

Op de raadsvergadering op 7 april zijn de mogelijkheden gepresenteerd. Op basis van een voorbeeld over wekelijkse sportdeelname ontstond er een geanimeerde discussie waarbij duidelijk werd dat benoemen van indicatoren niet eenvoudig is. Vaak zijn er uiteenlopende beelden over het onderwerp, de bron waar bepaalde gegevens vandaan komen, de definitie van de indicatoren en hoe willen we er op sturen.

Ons voorstel is om de set van indicatoren al gaandeweg te ontwikkelen. Meestal zal dit zijn vanuit beleidsontwikkelingen en/of bestuurlijke ambities. Soms kan ook een indicator zelf vanuit de BBV-basisset of een andere benchmark aanleiding zijn om te bespreken en desgewenst beleid op te ontwikkelen.

Dit voorstel betekent dat we ten behoeve van de begroting zelf geen extra inzet gaan plegen om "geforceerd" indicatoren door te vertalen in onze begroting. En dat we dus de lijn van de vorige begroting houden om de basisset in de bijlage van de begroting te presenteren.

Bijlage 1: Stand van zaken 1e Berap

De financiële stand van zaken per 1 mei 2017, is in het meerjarenperspectief op pagina 29 weergegeven onder de autonome ontwikkelingen.

Op basis hiervan is de prognose van het resultaat per 1 mei 2017 € 212.000 positief. Uiteraard zal dit resultaat nog beïnvloed worden door verdere ontwikkelingen, risico's en verwachtingen, zoals onder andere de meicirculaire 2017.

Conform de doctrine, worden de ontwikkelingen in de 1^e berap niet als begrotingswijziging vastgesteld. Uitzondering hierop zijn administratieve wijzigingen, die budgettair neutraal van programma verschuiven. Dit betreft met name de middelen die via de decembercirculaire door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Deze moeten in het juiste programma van de begroting opgenomen worden.

Begrotingswijziging 1e Berap 2017

Pd	Budgettair neutrale wijzigingen	Uitgaven	Inkomsten
21	Algemene uitkering (buurtsportcoaches)		120
87	Buurtsportcoaches/combinatiefuncties	120	
21	Algemene uitkering (armoedebestrijding kinderen)		161
87	Armoedebestrijding	161	
21	Algemene uitkering (WMO/Jeugd september en decembercirculaire)		-582
87	WMO/Jeugd September en decembercirculaire	-582	
11	Personeel Sociaal Domein	743	
87	Personeel Sociaal Domein	-743	
	Resultaat budgettair neutrale wijzigingen (x 1.000)	-301	-301

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

Dit programma omvat alle activiteiten gericht op de kwaliteit van de kernen, op een aanbod van voldoende en kwalitatief goede woningen, op een behoorlijke infrastructuur en openbare ruimte, op voldoende accommodaties en op een optimale kwaliteit van het buitengebied.

In 2016 heeft de raad besloten tot een extra inspanning voor de huisvesting van statushouders. De uitvoering en doorwerking daarvan vindt grotendeels in 2017 plaats. Dit geldt ook voor de uitvoering van het raadsbesluit over de woningbouwplanning ('stoplichtmodel'). In 2017 bieden we de Visie DRU Industriepark aan aan de raad. Het DRU Industriepark is de opbouwfase voorbij. Nu gaat het om bestemming en borging. Daar zal de visie op in moeten spelen. De realisatie van een goede parkeervoorziening in het DRU Park zal een positief effect hebben op festivals, beurzen en evenementen en overlast in de omliggende buurten tegengaan. Bovendien is het een permanente invulling van de verplichting ('voldoende parkeerplaatsen') die voortvloeit uit het bestemmingsplan, die nu tijdelijk is ingevuld.

In 2017 ligt de focus verder op het afronden van de (langdurige) totstandkoming van het bestemmingsplan Buitengebied. Daarnaast zetten we fors in op de implementatie van de Omgevingswet, die wetten en regels bundelt op het gebied van ruimte, milieu, water, monumenten etc. Daarbij hoort de verplichting om een Omgevingsvisie op te stellen, die ook de verouderde ruimtelijke visie vervangt. Dit is een kans om voor onze gemeente tot een gezamenlijk toekomstbeeld te komen, met aandacht voor de raakvlakken tussen het fysieke domein en het sociaal domein.

Thema 1. Kernen		
Maatschappelijk effect:		
	Doel	Stand van zaken 1^e berap
1.1	Speerpunt (17): Statushouders	<ul style="list-style-type: none">De groep van 100 extra statushouders is verdeeld in 2 fasen. Fase 1 wordt nu uitgevoerd. In Sinderen en Varsseveld (2 x) is de huisvesting gerealiseerd. In Netterden blijft de ontwikkeling achter. In Terborg zal de huisvesting in september gereed zijn, de St Jorisschool is inmiddels overgedragen aan Wonion. Na sloop van de Kameleon zal het gehele gebied opnieuw worden ingericht. Hiertoe is subsidie aangevraagd bij de provincie. In overleg met Wonion is besloten om pas op de plaats te maken met fase 2, omdat het COA eerst de taakstelling van achterblijvende gemeenten wil invullen.
1.2	Actueel inzicht in woonwensen	<ul style="list-style-type: none">Het nieuwe 'Achterhoeks Woonwensen en Leefbaarheids Onderzoek' (AWLO) gaat voorjaar 2017 van start.Jaarlijkse regionale Woonmonitor: aanleveren ontwikkeling woningvoorraad en woningmarkt, waardeontwikkeling, sloop, nieuwbouw, leegstand woningen en ander vastgoed.
1.3	Woonagenda	<ul style="list-style-type: none">De Beleidsnotitie Woningbouwplanning (WBP) is in november 2016 vastgesteld. De uitvoering is ter hand genomen door het monitoren van de ontwikkeling van zowel rode als groene woningbouwplannen, met het plannen van op termijn te wijzigen bestemmingsplannen en met het formuleren van criteria voor de inzet van ca. 50 wooncontingenten voor het opheffen van fysieke knelpunten.In januari 2017 is gestart met een nieuwe Woonvisie. Inmiddels zijn twee openbare themasessies (7 en 14 maart) en een raadsworkbijeenkomst (6 april) gehouden. Afronding in de loop van dit jaar is van belang voor het maken van prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurders.

1.4	Op orde brengen en houden van de openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Wegen: Raamcontracten Groot Onderhoud Wegen (elementen en asfalt) zijn aanbesteed en gegund (april 2017). Het Beleidsplan Wegen is in 2016 geëvalueerd. Het huidige beleidsplan loopt nog tot en met 2018 en zal eind 2018 geactualiseerd worden. De uitvoering van het groot-onderhoud-wegen is gestart in april. • Openbare verlichting: Medio 2017 zal worden gestart met de eerste fase van het vervangingsplan Openbare verlichting. Hiervoor is vanuit de voorziening Wegen een bedrag van € 150.000 gereserveerd. • Riolering en Water Het nieuwe GRP 2017-2020 is in oktober 2016 door de gemeenteraad vastgesteld. Er is meer aandacht voor de gevolgen van klimaatverandering. De eerste onderzoeken - naar de gevolgen hiervan voor de openbare ruimte - zijn in gang gezet. Eventuele maatregelen zullen integraal uitgewerkt worden. • Civiltechnische kunstwerken en kunst in de openbare ruimte: In 2016 is een start gemaakt met een nieuwe wijze van beheren en onderhouden, mbv beheerssoftware. Hiermee is een doorkijk gemaakt voor de komende jaren. De uitkomst hiervan is dat het huidig jaarlijkse budget niet toereikend is, en verhoogd dient te worden met € 90.000 tot € 172.000. Het beheerplan zal ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden worden. • Groen / laanbomen: Volgens programma zou in seizoen 2014-2015 de achterstand in onderhoud laanbomen worden verminderd door het uitvoeren van een dunning. Dit is uitgesteld vanwege discussie, maar in 2016 wel gestart. Een deel is gerealiseerd, daarnaast is besloten om het grootste deel niet uit te voeren en ook het programma voor 2016-2017 niet te starten. Gevolg: blijvende achterstand in onderhoudstoestand. Het doel, goed onderhoud, kan niet worden gehaald zonder externe inzet voor het onderhouden van de niet-gedunde lanen bovenop het reguliere onderhoud. Daarbij komt ook een eenmalige schadeclaim van de aannemer. Het beheersplan wordt geëvalueerd en aangepast. • Groen / Inhuur Laborijn: Er ligt nog geen contract voor 2017. Zolang er geen duidelijkheid is, moet gemeente Oude IJsselstreek opnieuw rekening houden met een overschrijding. De gemeente accepteert voornamelijk de tariefsverhoging niet en wil ook naar een urenplafond. Er worden nieuwe afspraken gemaakt. Zolang deze nog niet definitief zijn, is er een reëel risico op overschrijding van het budget.
1.5	Leefbaarheid, bereikbaarheid en vitaliteit van de (oude) kernen bevorderen	<ul style="list-style-type: none"> • De Vogelbuurt staat nog tot en met 2020 op de Investeringslijst. Wonion zal eind 2017, begin 2018 de laatste woningen opleveren. Zij dringen aan op versnelling van de aanpak van de openbare ruimte en afronding daarvan in 2018, ipv in 2019. Het is nog niet duidelijk of dit technisch en financieel mogelijk is. Het laatste jaar (2020) heeft betrekking op aanpassing van de Hogeweg en kan enigszins los hiervan worden gezien.

Thema 2. Buitengebied

Maatschappelijk effect:

- Het is prettig wonen, werken en leven in de kernen
- De landschappelijke, ecologische en economische kwaliteit van het buitengebied is optimaal

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
2.1	Kwaliteit van het buitengebied op orde brengen en houden	<ul style="list-style-type: none">• Uitvoeringsplanning van de subsidieregeling Natuur en landschap wordt niet gehaald. Provincie heeft ons een jaar extra tijd verleend. De Vereniging Agrarisch Landschapsbeheer (VAL) vervult een loketfunctie. De Plattelandsraad OIJ pakt nu ook gebiedsinitiatieven op.• Voorbereidingen worden getroffen om – in aanvulling op het kavelruilproces binnen het DRU Park - binnen de zone Silvolde-Ulft tot integrale kavelruil te komen, inclusief TENNET, waterschap en een eventueel tracé voor een fietspad. Kavelruil binnen het Zwarte Veen is afhankelijk van besluitvorming over doorgang van het Gebiedsproces AGZV (medio 2017)

Thema 3. Accommodaties

Maatschappelijk effect:

- Het is prettig wonen, werken en leven in de kernen
- Er is een passend aanbod van accommodaties

	Doel	Stand van zaken 1e berap
3.1	Speerpunt (1): Visie op DRU Industriepark	<ul style="list-style-type: none">• Aan het opstellen van de Visie DRU Industriepark wordt gewerkt. Met name de financiële analyse vereist meer tijd; de aangegeven termijn wordt waarschijnlijk niet gehaald.
3.2	Speerpunt (18): Parkeerplaats DRU Park	<ul style="list-style-type: none">• De plannen voor het parkeerterrein kunnen gerealiseerd worden zodra de kavelruil en de bijkomende grondverkoop en –verwerving is gepasseerd. De raad heeft eerder aangegeven met realisatie te willen wachten tot de presentatie van de visie DRU Industriepark.
3.3	Gemeentelijk bezit beheren / afstoten	<ul style="list-style-type: none">• Inmiddels is veel gemeentelijk bezit afgestoten en in sommige gevallen zelfs gesloopt. Naar verwachting zal de verkoop van gronden en gebouwen in 2017 een veel kleinere omvang hebben dan in 2016. Het is op dit moment nog niet zeker of de taakstelling (€ 270.000) wordt gehaald.• Het werk aan de Nota Sportaccommodaties heeft momenteel geen prioriteit vanwege capaciteitsproblemen.• De Uitvoeringsnota verkoop openbaar groen is eind december 2016 vastgesteld en in uitvoering.

Thema 4. Rechtszekerheid

Maatschappelijk effect:

- Het is prettig wonen, werken en leven in de kernen
- De ruimtelijke ordening is up-to-date

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
4.1	Speerpunt (19): Omgevingswet	<ul style="list-style-type: none">• Implementatie vindt plaats conform het door het college vastgestelde plan van aanpak. Het jaar 2018 wordt het jaar van realisatie en verankering. Dit jaar (2017) staat daarbij in het teken van voorbereiding. De noodzakelijke werkzaamheden hiervoor zijn reeds opgepakt. Het budget voor 2017 (€ 100.000) is toereikend. Voor de komende jaren zullen meer middelen nodig zijn (zie Voorjaarsnota).
4.2	Er ligt een omgevingsvisie	<ul style="list-style-type: none">• De Omgevingsvisie (een van de instrumenten uit de Omgevingswet) is in voorbereiding. De Omgevingsvisie kan in principe eind 2017 gereed zijn. Echter, nu ook gesproken wordt over een regionale omgevingsvisie, kan dit gevolgen hebben op en voor de lokale visie, met name inhoudelijk en qua planning. In de maanden april en mei moet hier duidelijkheid over komen.
4.3	De bestemmingsplannen zijn op orde	<ul style="list-style-type: none">• Het Bestemmingsplan Buitengebied wordt in 2017 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Enkele andere actualisaties zijn/worden in voorbereiding genomen. Voor het actualiseren zijn mede als gevolg van de Beleidsnotitie WBP en het verjaringsrisico bouwleges extra inspanningen gewenst. De personele bezetting is daarbij een knelpunt.

Programma 2: Een leefbare gemeente

Voor 2017-2020 is het voor programma 2 *de* opgave om de verandering – de transformatie - naar meer samenredzaamheid in de samenleving verder vorm te geven. Steeds duidelijker wordt dat de traditionele benadering met veel professionele hulp en ondersteuning leidt tot meer afhankelijkheid waardoor bijna ongemerkt steeds meer mensen ‘buiten spel’ komen te staan. De transformatie moet er toe leiden dat deze mensen weer in de samenleving worden opgenomen. Hierbij is het aan de gemeente om vanuit een initiërende en faciliterende rol de samenleving te bewegen zelf oplossingen te creëren voor ervaren problemen en niet dat de gemeente oplossingen aanbiedt. Het op een goede wijze invulling geven aan deze nieuwe rol is nog steeds een leerproces. Het goed uitvoeren daarvan is echter van doorslaggevende betekenis voor het al dan niet realiseren van een vernieuwende en integrale aanpak in het sociaal domein. Vele mooie voorbeelden laten zien dat door het met elkaar ‘anders’ te doen, het voor de betrokkenen ‘beter’ wordt en tegelijkertijd kosteneffectiever. De stijgende lijn van de zorguitgaven kan daarmee worden doorbroken en maakt dat de zorg, ondersteuning en voorzieningen voor inwoners die daarop zijn aangewezen ook in de toekomst toegankelijk blijven.

In 2017 ligt de focus vooral op het op orde brengen van ‘het eigen huis’. Nadat in 2015 en 2016 de nieuw toegewezen taken zijn opgepakt is nu het moment de aandacht te richten op structurele hervormingen. Dit vereist oplossingen voor de langere termijn en een goede inbedding in een stevige en adequaat toegeruste organisatie. De ‘leidende principes’ dienen daarbij als leidraad. Een intensievere verbinding tussen ons als gemeente en de samenleving, met inwoners en de vele partijen die actief zijn in die samenleving, is hierin onontbeerlijk. In 2017 zal gewerkt worden aan versie 2.0 van het beleidsplan Sociaal Domein.

Voor het verder vormgeven van de integrale benadering en transformatie in programma 2 is aansluiting gezocht bij de thema’s binnen het sociaal domein zoals deze zijn vastgelegd in het beleidsplan ‘Samen, voor elkaar.’ Bij verschillende thema’s zijn door middel van speerpunten de beleidsdoelen aangescherpt of nader geconcretiseerd.

Thema 1. Opvoeden, leren en ontwikkelen

Maatschappelijk effect:

- Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en hun leefomgeving. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies.
- Kinderen/jongeren kunnen zich maximaal ontwikkelen en groeien op tot zelfstandige en betrokken inwoners.
- Inwoners die zijn aangewezen op zorg(voorzieningen) kunnen een beroep doen op de noodzakelijke hulp, waarbij de gemeente de zorg niet uit handen neemt, maar ondersteunt.

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
1.1	Ouders zijn in staat om voor hun kinderen te zorgen en hen op te voeden.	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse aanbieders in het voorliggend veld bieden opvoed- en opgroei-ondersteuning. In netwerkbijeenkomsten en kwartaaloverleggen worden signalen en trends besproken. Waar nodig worden deze opgepakt binnen de opdracht van een aanbieder of wordt de opdracht bijgestuurd. Voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg zijn afspraken gemaakt met Yunio en GGD. In regionaal verband is met deze twee aanbieders een agenda opgesteld om een meer integrale aanpak te realiseren.
1.2	Kinderen/Jongeren worden gestimuleerd zich maximaal te ontwikkelen en groeien op tot zelfstandige en betrokken inwoners.	
1.3	Voor kinderen die in en om school ondersteuning of hulp nodig hebben, wordt deze op elkaar afgestemd en in samenhang geboden (jeugdzorg en onderwijs).	<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerking rondom zorg in onderwijs (onderwijs, leerplicht en aanspreekpunten) vindt nog voornamelijk ad hoc en op casusniveau plaats. Vanuit de Lokale Educatieve Agenda (programma 3) is een werkgroep actief die een meer structurele vorm van samenwerking op met name het proces ontwikkelt.

		<ul style="list-style-type: none"> Natuurlijke vertrouwenspersonen en vindplaatsen zijn versterkt door inzet van School Maatschappelijk Werk, Jeugd Maatschappelijk Werk en trajectcoach. Zij signaleren probleemsituaties en ondersteunen bij de aanpak daarvan.
1.4	Risicjongeren zijn in beeld; er is een goede preventieve aanpak op het gebied van veiligheid waardoor een maatregel van uit jeugdbescherming of jeugdreclassering zoveel mogelijk voorkomen wordt.	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met politie en aanbieders van opvoeden en opgroei-ondersteuning heeft het jongerenwerk (problematische) jeugdgroepen in beeld en zetten zij gezamenlijk in op het voorkomen dat problemen escaleren. Middels het JOY-team krijgen risicjongeren de kans om hun talenten te ontdekken en in te zetten voor het verbeteren van hun eigen leefomgeving. Het experiment HelpGewoon Jeugdteam wordt ingezet om de inzet van jeugdhulp te voorkomen. Het experiment loopt eind 2017 af. Het is waarschijnlijk dat de ondersteuning die het jeugdteam biedt in enige vorm vanaf 2018 wordt ingebed in het basisoniveau. Daarvoor moeten de bijbehorende middelen van € 217.000 vanaf 2018 structureel vanuit het sociaal domein geraamd worden
1.5	Ontwikkelingsmogelijkheden voor inwoners zijn aanwezig.	<ul style="list-style-type: none"> Wij nemen deel aan het Cultuurpact Achterhoek. Stichting Kick wordt gefaciliteerd voor de uitvoering van het cultuurmenu op alle basisscholen in onze gemeente. Er worden stappen gezet om het bibliotheekwerk te ontwikkelen tot een moderne maatschappelijke bibliotheek. Het muziekonderwijs is ook in ontwikkeling en gaat zich primair richten op het geven van muziekonderwijs in de basisscholen en sluit beter aan op de wensen en behoeften van muziekverenigingen in onze gemeente.

Thema II. Werken, verdienen en uitgeven

Maatschappelijk effect:

- Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en hun leefomgeving. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies.
- Inwoners zijn bereid om naar eigen kunnen, betaald of onbetaald, een bijdrage te leveren aan de samenleving.

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
2.1	Laborijn functioneert goed en kost minder, waarbij we tevens het aantal mensen met een bijstandsuitkering willen terugdringen (8)	<ul style="list-style-type: none"> Het budget waaruit de uitkeringen worden betaald, BUIG, is opnieuw te weinig gebleken. Hiervoor dient het college een aanvraag Vangnetuitkering in om de tekorten te compenseren. Laborijn heeft de ambitie om vanaf 2019 uit te komen met de door het Rijk beschikbaar te stellen budgetten, inclusief het BUIG budget. De jaarrekening van Laborijn laat in 2016 een positief resultaat zien. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de jaarrekening van Laborijn. Het aantal mensen met een uitkering in onze gemeente is toegenomen met 3%. Landelijk is de stijging eveneens 3%.
2.2	We realiseren een sluitend vangnet rondom schulden	<ul style="list-style-type: none"> Het college heeft besloten om de intake van de stadsbank over te nemen. Dit wordt per 1 januari 2018 geëffectueerd. Nieuw plan schulddienstverlening wordt in het 2e kwartaal 2017 opgepakt.

		<ul style="list-style-type: none"> • De formulierenhulp en 'Gewoon Administratie' (GA!) zijn structureel beleid geworden. Wij initiëren netwerkbijeenkomsten waarin professionals de schuldhelpverlening beter op elkaar afstemmen. • We blijven in gesprek met werkgroep 'Stap Vooruit' waarin ervaringsdeskundigen zelf initiatieven nemen, meedenken en werken aan het actief bestrijden van beelden en vooroordelen van mensen met een smalle beurs (taboe doorbreken). • Het Meedoen Arrangement wordt verder uitgewerkt. • Inwoners kunnen op diverse wijzen ondersteuning krijgen. De Stadsbank voert dit uit.
2.3	We ontwikkelen nieuw armoedebeleid (7)	<ul style="list-style-type: none"> • Er vindt een accentverschuiving plaats van armoedebestrijding naar uitvoeringsbeleid gericht op meedoen. Om te komen tot een paragraaf uitvoeringsbeleid voor meedoen is een participatief traject doorlopen, waarbij professionele partijen en inwoners zijn betrokken • Er wordt een paragraaf uitvoeringsbesluit voor meedoen geschreven, onderdeel van het uitvoeringsbeleid sociaal domein. Hieruit vloeit in de tweede helft van 2017 divers uitvoeringsbeleid voort.
2.4	We zetten meer in op preventie. We willen inwoners ondersteunen voordat problemen ontstaan.	<ul style="list-style-type: none"> • We gaan samen met inwoners huidige en gewenste ondersteuningsmogelijkheden inventariseren en vervolgens de inwoners informeren hierover. • We overwegen het experiment de ontmoeting om te zetten in regulier beleid • Professionals weten elkaar goed te vinden. Themagericht zijn er diverse overleggen tussen ketenpartners.

Thema III. Samenleven en meedoen

Maatschappelijk effect:

- Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en hun leefomgeving. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies.
- Inwoners zijn bereid om naar eigen kunnen, betaald of onbetaald, een bijdrage te leveren aan de samenleving.

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
3.1	Vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd en ondersteund.	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties kunnen voor ondersteuning terecht bij Helpgevoon. Verschillende leden van het college hebben meegedaan aan NLdoet 2017 om aandacht te besteden aan vrijwilligerswerk en zelf ook mee te helpen.
3.2	Mantelzorgers kunnen gebruik maken van een passend ondersteuningsaanbod.	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgers worden ondersteund zodat zij de mantelzorg zo goed mogelijk vol kunnen houden. Waar mogelijk worden voorliggende voorzieningen benut of wordt maatwerk geleverd.
3.3	Mantelzorgers en vrijwilligers worden gewaardeerd voor hun inzet.	<ul style="list-style-type: none"> • Door middel van Vrijwilligersprijzen en Mantelzorgprijzen worden mantelzorgers en vrijwilligers gewaardeerd voor hun inzet. Met de communicatie over deze prijzen wordt aandacht besteed aan dit onderwerp.

3.4	Inwoners zien naar elkaar om, hebben contact met elkaar en zijn betrokken bij elkaar en zij zijn in staat zelf oplossingen te zoeken en kansen op te pakken, zonder nadrukkelijke tussenkomst van de gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> • Met sociaal werk van Helpgewoon en het maatschappelijk werk van Sensire bespreken we periodiek de ontwikkelingen en daar waar we naartoe willen. Gebiedsmakelaars hebben een belangrijke rol in het stimuleren van lokale initiatieven en zijn betrokken bij de (totstandkoming van) wijknetwerkraden / belangenverenigingen. • Daarnaast komt er een subsidieregeling voor stichtingen (die lokale initiatieven) op het gebied van meedoen en samenleven bevorderen. • Methodische doorontwikkeling van de aanspreekpunten ten aanzien van het inzetten van eigen netwerk voor het behalen van doelen van inwoners loopt.
3.5	Sociale uitsluiting en isolement (door eenzaamheid, beperkingen, financiële situatie, etc.) worden zoveel mogelijk voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente stimuleert sociale samenhang voor het sterk houden van de samenleving. Signaleren van sociale uitsluiting of isolement is in sommige wijknetwerken al onder de aandacht. Er is met gebiedsmakelaars ingezet op een gebiedsgericht werken. • Inwoners kunnen op verschillende vindplaatsen terecht en elkaar helpen. Dit kan zowel online als offline. Te denken valt aan de huiskamer of de Stadskamer Doetinchem of www.hulponlineoost.nl. Dit geeft de mogelijkheid tot vroegsignalering.
3.6	Kwaliteit van de opvang, begeleiding en ondersteuning voor statushouders wordt gecontinueerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt uitvoering gegeven aan Actieplan huisvesting en integratie van statushouders. • De ervaringen en nieuwe acties worden verwerkt in Actieplan 2. • We stimuleren de integratie van statushouders in de samenleving in samenwerking met netwerkpartners en inwoners. • We ondersteunen netwerkpartners en scholen en stimuleren burgerinitiatieven bij projecten die integratie versterken. Daaraan stellen we de voorwaarde dat activiteiten vanuit meerdere culturen (allochtoon en autochtoon) gezamenlijk worden georganiseerd.

Thema IV. Gezond leven, bewegen en ontspannen

Maatschappelijk effect:

- Inwoners ervaren optimale vitaliteit door een gezonde en stimulerende leefomgeving en voldoende ruimte voor sport en beweging. Daarbij is een basisniveau kunst en cultuur aanwezig.

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
4.1	Stimuleren van vitaliteit en gezonde leefstijl.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van vitaliteit en gezonde leefstijl door: • Projectorganisatie Achterhoek in Beweging is gestart. Uitvoering verloopt volgens schema. Verbinding sport – sociaal domein wordt concreet ingevuld (bijvoorbeeld schouder aan schouder, gezonde jeugd). • Update huidige lokale en regionale gezondheidsbeleid dat inzet op positieve gezondheid en preventie. • Daarnaast loopt inzet lokale aanpak gezondheidsachterstanden (Gezond in Oude IJsselstreek (Gids)) op schema. Nu blijkt dat Rijk middelen beschikbaar stelt t/m 2021. Uitvoeringsplan wordt op dit moment uitgewerkt en houdt rekening met middelen vanuit Rijk.

4.2	Inzetten op meer bewegen, afname overgewicht, afname alcoholgebruik en preventie ten aanzien van diabetes en psychisch welbevinden.	<ul style="list-style-type: none"> Buurtsportcoaches nemen een steeds nadrukkelijker plek in, in onze gemeente. Zij dragen (preventief) bij aan sporten, bewegen en het activeren van de inwoners die niet of nauwelijks sporten. Diverse projecten (preventie diabetes, ketenaanpak overgewicht jeugd) lopen op schema of zijn in ontwikkeling.
4.3	Herijking subsidiebeleid (6)	<ul style="list-style-type: none"> De gemeenteraad heeft met de nieuwe uitvoeringsregels “basissubsidie welzijn, cultuur en sport 2018” en “subsidie evenementen 2018” ingestemd (23 maart 2017). Eind april 2017 volgt definitieve vaststelling door het college. Tweede helft 2017 volgen overige subsidieregelingen (thema III).
4.4	Aandacht geven aan specifieke groepen in onze gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> De buurtsportcoaches organiseren en ondersteunen in samenwerking met scholen, verenigingen en andere partijen activiteiten voor onder andere inwoners die niet of nauwelijks actief zijn. Daarnaast is er aandacht voor kinderen met een specifieke behoefte (project “De Verenigers”).

Thema V. Wonen en veilig leven

Maatschappelijk effect:

- Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en hun leefomgeving. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies.

	Doel	Stand van zaken 1e berap
5.1	Stimuleren van samenhang in de buurt. Inwoners zijn verantwoordelijk voor zichzelf en voor hun omgeving, de mensen maken de buurt.	<ul style="list-style-type: none"> Bestaande wijknetwerken (Silvolde) worden voortgezet. Nieuwe wijknetwerken worden verder uitgerold (Varsseveld) en opgezet (Etten, Terborg en mogelijk nog meer kernen). Op deze manier kijken we lokaal naar vraagstukken en wensen, die ook zoveel mogelijk in het lokale netwerk aangepakt worden.
5.2	Het bieden van een veilige omgeving voor inwoners, met speciale aandacht voor kinderen, ouderen en minima (tijdig opmerken, aanpakken van kindermishandeling en huiselijk geweld).	<ul style="list-style-type: none"> Veilig thuis is per 1 januari 2017 een zelfstandige stichting. Samen met de regionale werkgroep en Veilig Thuis werken we momenteel aan sluitende afspraken in de keten. Het preventief inzetten van het JOY-Team is succesvol. Deelnemende jongeren groeien in hun rol. Voor de nieuwe instroom zijn contact gelegd met lokale ondernemers voor groepsgerichte klussen. Regionaal is een onderzoek naar het gebruik van de meldcode in voorbereiding en wordt er gewerkt aan het actualiseren van het scholingsaanbod. Lokaal hebben we verenigingen ondersteund in hun aanpak ongewenst gedrag. Er is constante aandacht en monitoring voor het voorkomen van wachtlijsten bij Veilig thuis. Er wordt gewerkt aan het aanscherpen van de samenwerking afspraken met onze aanspreekpunten. Het calamiteiten programma heeft een kleine update gehad. Het delen van dit protocol met de samenwerkingspartners vraagt om aandacht.

Thema VI. Verzorgen, verplegen en verhelpen

Maatschappelijk effect:

- Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en hun leefomgeving. Ze nemen de verantwoordelijkheid om zelf oplossingen te vinden en kunnen deze uitvoeren met zo min mogelijk interventies.
- Inwoners die zijn aangewezen op zorg(voorzieningen) kunnen een beroep doen op de noodzakelijke hulp, waarbij de gemeente de zorg niet uit handen neemt, maar ondersteunt.

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
6.1	Het proces van hulpvraag t/m afhandeling is Lean en adequaat.	<ul style="list-style-type: none">• Een aantal processtappen verloopt goed en een aantal processtappen hebben nog verdere aandacht nodig. Binnen de teams Aanspreekpunten en Backoffice Sociaal Domein is aandacht voor het continu verbeteren (m.b.v. wekelijkse stand up en verbeterbord) van werkprocessen ten einde het volledige proces adequaat in te richten.
6.2	Interne organisatie en systemen op orde (5)	<ul style="list-style-type: none">• Het verbeteren van de interne organisatie en systemen is een continu proces (zie ook punt 6.1). Er hebben inmiddels verschillende investeringen plaatsgevonden, waaronder in de uitbreiding van formatie, training & scholing en een nieuw regiesysteem.
6.3	Inzicht in mogelijkheden voor ondersteuning en hulp verbeteren	<ul style="list-style-type: none">• Voor de aanspreekpunten is het Schulinckhandboek geïnstalleerd met daarin wet- en regelgeving en lokaal beleid. Daarnaast worden doorlopend trainingen georganiseerd.• Er wordt gewerkt aan de actualisering van een folder waarin het proces en mogelijkheden helder wordt uitgelegd.• De pilot Specialistische Ondersteuning Huisartsen (SOH) loopt en laat vooralsnog positieve resultaten zien. In de tweede helft van 2017 zal worden geëvalueerd om te besluiten of en in welke vorm deze inzet in 2018 zal worden voortgezet.
6.4	Nieuwe vormen van hulp en zorg ontwikkelen om meer inwoners te kunnen helpen met minder geld, waarmee we de strategische ontwikkeling en innovatie voortzetten (4)	<ul style="list-style-type: none">• De pilot van de dorpsauto in Netterden en Breedenbroek is geëvalueerd en wordt als pilot voortgezet met het resterend budget. Het doel is om te meten welk effect dit heeft op de leefbaarheid van de kleine kernen en het (doelgroepen) vervoer. Met de pilot levert de gemeente een bijdrage aan de Pilots Flexnet van de provincie. Aan de hand van de evaluatie Pilots Flexnet (2017) van de provincie wordt bekeken of verdere transformatie van het flexnet mogelijk is in de gemeente.• Leerlingen vervoer en WSW vervoer worden in de loop van 2017 geïntegreerd in ZOOV.• Doorlopend vinden experimenten plaats. Over de voortgang van de experimenten wordt afzonderlijk gerapporteerd via de kwartaalrapportages.
6.5	Kosten op zorguitgaven verlagen om teruglopende budgetten op te vangen.	<ul style="list-style-type: none">• M.b.t. het verschuiven van individueel naar groep loopt op dit moment een experiment. Daarnaast worden indicaties voor kortere duur afgegeven waardoor sneller bijgesteld of afgeschaald kan worden indien nodig.

6.6	Interventies zien toe op snelle, duurzame oplossingen en bevorderen zoveel mogelijk de zelfredzaamheid.	<ul style="list-style-type: none"> • De inkoop en monitoring van Wmo-voorzieningen en Jeugdhulp is continu in ontwikkeling. Transformatie, brede vraagverheldering en tijdig zowel op- als afschalen zijn onderwerpen van gesprek met de aanbieders. Hieraan worden eisen gesteld en afspraken gemaakt die vastgelegd worden in de contracten. Monitoring vindt vooral nog kwantitatief plaats o.a. door middel van Initi8 en onze eigen maandrapportages. De kwalitatieve monitoring krijgt in 2017 en 2018 verder vorm.
6.7	Uitvoering geven aan wettelijke taken Wmo 2015 en Jeugdwet.	<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal wordt CLM vormgegeven ten behoeve van contractbeheer met de aanbieders in het sociaal domein. • We hebben een visie ontwikkeld en vastgesteld op het gebied van privacy een handreiking voor onze aanspreekpunten. Momenteel werken we aan de verdere beveiliging van onze gegevensuitwisseling en bewerkingsovereenkomsten met onze samenwerkingspartners. Daarnaast ontwikkelen we werkafspraken voor onze protocollen en onze digitale gegevensopslag.

Programma 3: De werkende gemeente

De economie is een belangrijke pijler om als gemeente leefbaar te blijven. Zinnvolle tijdsbesteding en werkgelegenheid vormen onderdeel daarvan. De gemeente heeft tot taak een goed ondernemersklimaat te faciliteren en belemmeringen en bureaucratische hobbels zoveel als mogelijk weg te nemen ten behoeve van de werkgelegenheid en daarmee ook het welzijn van onze inwoners. Optimale vestigingsvoorwaarden, goede onderlinge verhoudingen met maatschappelijke partners en goed onderwijs zijn daarbij voorwaardelijk. We hebben daarbij aandacht voor alle vormen van onderwijs. In samenspraak met de besturen willen we het basisonderwijs en voortgezet onderwijs zo goed mogelijk faciliteren. Met een betere afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt, dragen we bij aan de vervulling van vacatures in die sectoren waar in de toekomst behoefte aan arbeidskracht is.

Met onze regionale partners, waar de Achterhoekse gemeenten onze medeoverheid vormen, willen we goed bekijken wat we samen beter en/of vervolgens kunnen doen. Hierbij beperken we ons niet tot de grens met Duitsland, maar gaan ook samenwerking aan met partijen over de grens. Binnen al deze ontwikkelingen wordt duurzaamheid, net als een goede bereikbaarheid en mobiliteit voor inwoners en ondernemers binnen de gemeente als een basisvoorwaarde meegenomen.

Thema 1. Economie		
Maatschappelijk effect:		
	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente is een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven • De toeristisch/recreatieve sector is ondernemend en inventief • De lokale economie kan zichzelf tenminste 'staande houden' en bijvoorkeur een duurzame groei doormaken 	
	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
1.1	Realisatie breedband in het buitengebied (9)	<ul style="list-style-type: none"> • In de pilotgemeenten Berkelland en Winterswijk loopt de aanleg van glasvezel in het buitengebied. De hoofdaannemer heeft aangegeven de realisatie van glasvezel niet voor dit prijsniveau in de overige Achterhoekse gemeenten (waaronder Oude IJsselstreek) te kunnen/willen uitvoeren. Op dit moment wordt onderzocht hoe verder.
1.2	(Startende) ondernemers ondersteunen door een positief ondernemersklimaat te bieden en hen een zo goed mogelijke positie te laten verwerven	<ul style="list-style-type: none"> • Week van de techniek is dit jaar succesvol georganiseerd. Uitvoering IJzersterk Ondernemen loopt. Overig genoemde initiatieven (Ondernemersfestival en IkStartSmart) zijn in voorbereiding. • Begin 2017 is het Netwerkbureau Bocholt-Oude IJsselstreek van start gegaan om grensoverschrijdend ondernemen te bevorderen. • Er zit voortgang in zowel de uitwerking van het M&A-plan als de uitwerking van de Rode-loper-aanpak. Beide documenten zijn naar verwachting medio 2017 gereed.
1.3	Vaststellen en uitvoering geven aan het Regionaal Afsprakenkader Detailhandel (10)	<ul style="list-style-type: none"> • Het Afsprakenkader Detailhandel is nu in alle Achterhoekse gemeenten vastgesteld. Op regionaal niveau worden stappen voorbereid om tot implementatie van de afspraken te komen. • Van belang is, dat er in de gemeentelijke Woonvisie rekening wordt gehouden met de transformatie van leegkomende winkelpanden.

1.4	Versterken van innovatiekracht van bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met het ACT en het Internationale Netwerkbureau brengen we ontwikkelingen in het bedrijfsleven in beeld en koppelen we bedrijven aan elkaar (zowel binnen Nederland als ook tussen Nederland en Duitsland) op het gebied van zaken doen, werkgelegenheid en innovatie met als uiteindelijk doel een economische impuls in ons grensgebied. • We zijn bezig met het opstellen van een lokale innovatie-agenda die medio 2017 gereed is. • Met initiatiefnemers onderzoeken we de mogelijkheid om een Kinderuniversiteit en een Leonardi Davincie-project binnen ICER te realiseren. De samenwerking tussen ICER en het bedrijfsleven wordt aan de hand van enkele innovatieprojecten door landelijke fondsen gestimuleerd.
1.5	Versterken van de vrijetijdseconomie	<ul style="list-style-type: none"> • Toeristische plattegrond Oude-IJsselstreek is in ontwikkeling (eind 2017 gereed); • Er is een Blote voetenpad in ontwikkeling (medio 2017 gereed); • Haalbaarheid initiatief St. Kerkepaden Sinderen inzake doortrekken van het fietspad langs de Keizersbeek richting Aalten wordt onderzocht (2e helft 2017 duidelijkheid). • Inzet bestaande middelen wordt afgewogen als onderdeel van financiering fietspad Engbergen-Sinderen. • Herstel van verbinding rond huis Hardenberg wordt onderzocht (medio 2017 duidelijkheid). Stadt Isselburg en gemeente Oude IJsselstreek hebben hiertoe een toereikend uitvoeringsbudget gereserveerd. • Door de uitbreiding van het Almende college is er naast het toeristisch belang, ook vanuit verkeersveiligheid een belang om de ontbrekende schakel Doesburg-Bocholt t.h.v. Silvolde in te vullen. • Met VVV-OIJ en Stichting Achterhoek Toerisme verkennen we mogelijkheden om de taken op een goede wijze te borgen. Voortgaan op de huidige voet is financieel niet haalbaar. In de 2e helft van 2017 moet één en ander haar beslag krijgen. • We zijn toegetreden tot de initiatiefgroep Grenzkorridor o.a. om grensoverschrijdende arrangementen te ontwikkelen. • Er zit voortgang in de procedure rond de ERIH-subsidieaanvraag. Uitvoering wordt in 2018 verwacht. • Gebiedspartners zijn voornemens om samen een Gebiedsconferentie Bocholter AA en Oude-IJssel te organiseren om ondermeer te verkennen of we de toeristische parels om stroomgebiedniveau met elkaar kunnen verbinden.

Thema 2. Onderwijs en arbeidsmarkt

Maatschappelijk effect:

- Onderwijs en arbeidsmarkt zijn op elkaar afgestemd
- Het basis- en voortgezet onderwijs is toekomstbestendig en blijft kwalitatief op niveau

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
2.1	Het onderwijs is toekomstbestendig, waaronder besluitvorming Almende(20)	<ul style="list-style-type: none">• De LEA (Lokale Educatieve Agenda) werkt gestaag verder aan de aansluiting van de zorg in het onderwijs op de voorzieningen van de gemeente.• Het college bespreekt in april een discussienota over de kenmerken van het basisonderwijs. Daarin wordt de slag gemaakt naar een concreet voorstel voor de toekomst van Gendringen.• De gemeenteraad heeft op 23 maart 2017 financiën beschikbaar gesteld voor het Almende College. Hierdoor kan worden begonnen met het opstellen van plannen voor de nieuwbouw van VMBO in de omgeving van het Isala College.
2.2	Ontwikkelkansen peuters vergroten	<ul style="list-style-type: none">• Om het ontwikkelniveau van kinderen te vergroten heeft de gemeente een subsidieregeling vastgesteld. Deze regeling komt de ouders van kinderen die geen recht op kinderopvangtoeslag hebben tegemoet, zodat hun kinderen gebruik kunnen maken van voorschoolse educatie binnen peuter- en kinderopvang. Daarnaast zet de gemeente in op kwaliteitsverbetering van pedagogische medewerkers binnen de peuteropvang, met name op het gebied van ondersteuning voor peuters die een taal(ontwikkelachterstand) hebben. Om de ontwikkeling van deze kinderen goed in beeld te brengen hebben wij een kindvolgmodel geïntroduceerd en de leidsters opgeleid om met dit kindvolgmodel te werken. Daarnaast is de gemeente in samenwerking met de voor- en vroegscholen bezig om de ontwikkellijnen en de doorgaande lijn van voor- naar vroegschool te verbeteren. Hiermee willen we duidelijk in beeld brengen hoe het kind zich heeft ontwikkeld op de voorschool (peuteropvang) en welke ondersteuning het kind nodig heeft op de basisschool om zich verder te kunnen ontwikkelen.
2.3	Afstemming Arbeidsmarkt en onderwijs	<ul style="list-style-type: none">• De Achterhoekse gemeenten continueren de deelname aan Platform Arbeidsmarkt & Onderwijs (POA). Binnen het POA vindt afstemming plaats over vraag naar en aanbod van werkgelegenheid met als inzet het aanbieden van de juiste (bij)scholing voor een zo goed mogelijke vacature invulling. Via het regionaal POHO Duurzame Economie worden we geïnformeerd over de voortgang.• Accreditatie van (technisch)onderwijs is onderdeel van de regionale Lobbyagenda.• Buurtaal wordt voortgezet als onderdeel van het INTERREG project 'Spreek je buurtaal-sprich deine Nachbarsprache' voor de periode 2016-2020.• In 2017 hebben wij opnieuw een aanbod zomerschool voor kinderen van statushouders om taalterugval in vakantieperiode tegen te gaan. Naast de kinderen zullen ook ouders een dagdeel uitgenodigd worden om deel te nemen aan de zomerschool.

Thema 3. Duurzaamheid

Maatschappelijk effect:

- De transitie van fossiele energie naar hernieuwbare energie en energiebesparingen waarborgen de energievoorziening in de toekomst.
- Duurzaamheid en energietransitie hebben een positief effect op de economische ontwikkeling in de gemeente.
- Het wooncomfort wordt hoger en de woonlasten voor inwoners kunnen minder worden door het verduurzamen van bestaande bouw.

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
3.1	We zijn energieneutraal in 2030, onder andere door regionale samenwerking (21)	<ul style="list-style-type: none">• Er is een regionale uitvoeringagenda dat aangeeft hoe deze ambitie vertaald kan worden naar maatregelen; het geeft kwantitatief en kwalitatief aan wat de gevolgen zijn.• Er is nog geen besluit genomen over de vertaling van de duurzaamheidsambitie op gemeentelijk niveau. De gemeenteraad heeft november 2016 een motie ingediend om de voorgestelde duurzaamheidsmaatregelen te herzien. Inmiddels ligt er een nieuw voorstel ; de gemeentelijke duurzaamheidsagenda 2017, welke bestaat uit 7 activiteiten. Er is nog geen groen licht voor deze agenda in de gemeenteraad, waardoor de feitelijke uitvoering op zich laat wachten.

Thema 4. Regionale en internationale samenwerking

Maatschappelijk effect:

- De Achterhoek wordt een economische en innovatief florerende regio, waarbij de regio in vergelijking met de landelijke trend gelijk of beter scoort op het gebied van economische ontwikkeling.
- Concrete samenwerking met Duitsland in samenwerking met Achterhoekse gemeenten om de regionaal maatschappelijke en economische kansen te versterken op het gebied van economie, toerisme, onderwijs en bereikbaarheid

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
4.1	Versterken van de Regio Achterhoek om te wonen, werken en verblijven	<ul style="list-style-type: none">• Samen met de andere Achterhoekse gemeenten verkennen we momenteel de mogelijkheden om te komen tot een intensievere vorm van samenwerking om het wonen, werken en de bereikbaarheid in de Achterhoek te versterken en de slagkracht te vergroten. Hiertoe wordt later dit jaar een rapportage aangeboden door het hiertoe aangetrokken onderzoeks- en adviesbureau.
4.2	Grensoverschrijdende samenwerking versterken	<ul style="list-style-type: none">• De afgelopen maanden hebben we de gesprekken met de Duitse buurgemeenten weer opgepakt en schrijven we aan een gezamenlijke agenda voor samenwerking welke in lijn ligt met de landelijke actieagenda grensoverschrijdende economie en arbeidsmarkt. Dat gebeurt ook in regionaal verband door deel te nemen aan Nederlands-Duitse netwerken zoals de Grenzhoppers.• Sinds 1 april 2016 werkt het Internationaal Netwerkburo, een initiatief van Oude IJsselstreek en de Wirtschaftsforderung Bocholt, om ondernemers te ondersteunen bij grensoverschrijdend zaken doen. In 2017 werden al twee goed bezochte netwerkbijeenkomsten voor ondernemers georganiseerd. Een derde staat op stapel. De matchmaker van het Netwerkburo is actief aan de slag met het adviseren van ondernemers. Vooral bij MKB bedrijven bestaat belangstelling voor zijn diensten.

4.3	Regionale en internationale samenwerking als middel tot het realiseren van de gezamenlijke regionale opgaven op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid (22)	<ul style="list-style-type: none">• Op diverse thema's werken we in regionaal verband samen binnen de zogenoemde portefeuillehoudersoverleggen en nemen we gezamenlijke besluiten, zoals bijvoorbeeld de kadernota detailhandel.
-----	---	--

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

Van de gemeente Oude IJsselstreek wordt verwacht dat zij haar dienstverlening op een hedendaagse manier uitvoert. Dit vraagt om een aanscherping van de koers waarbij gebruik wordt gemaakt van de vele mogelijkheden die informatie, nieuwe technologieën en de randvoorwaardelijke digitale infrastructuur bieden. De hoofdlijn van het landelijke informatiebeleid richt zich op: de inwoner centraal, de overheid digitaal en de kosten minimaal met aandacht voor de informatieveiligheid.

Ons huidige dienstverleningsconcept is toe aan verversing én verbreding. In de vorige visie op dienstverlening lag de focus vooral op de (klantcontact-)organisatie. Inmiddels zien we een bredere context: een aantal grote maatschappelijke ontwikkelingen waarvan wij denken dat ze impact (gaan) hebben op onze rol, werkzaamheden en op onze houding en gedrag. Die ontwikkelingen zijn de digitalisering van de wereld en de participatiesamenleving.

Thema 1. Dienstverlening

Maatschappelijk effect:

- De dienstverlening is op orde

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
1.1	Dienstverlening op orde door optimalisering front office (13)	<ul style="list-style-type: none">• Het verloopt grotendeels volgens planning, alleen het samenvoegen in één brede front office verloopt wat minder snel als verwacht.
1.2	Inwoners kunnen alle producten en diensten ook digitaal aanvragen.	<ul style="list-style-type: none">• Sinds dit jaar werken we met een projectenkalender. De projecten op de gebieden van informatieveiligheid en de BAG zijn vertraagd in verband met het aannemen van nieuwe medewerkers. Verder verlopen de projecten volgens planning.
1.3	Dienstverlening op orde: telefonische bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none">• Het onderzoek is gedaan en op basis van de verbeterpunten is een plan van aanpak ontwikkeld.

Thema 2. Veilig en schoon

Maatschappelijk effect:

- De inwoner ervaart de gemeente als schoon en veilig

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
2.1	Implementatie VANG; gescheiden afvalinzameling (11)	<ul style="list-style-type: none">• De implementatie van het afvalbeleid door ondermeer gescheiden afvalinzameling, verloopt volgens plan.
2.2	Actualiseren beleidsonderwerpen Openbare Orde en Veiligheid (12 en 16)	<ul style="list-style-type: none">• De actualisatie van de beleidsonderwerpen Openbare Orde en veiligheid, zoals benoemd onder activiteit/resultaat, staan nog steeds op de planning voor 2017. In de uitvoering schuiven een aantal momenten op, zie voorjaarsnota.
2.3	Uitvoeren van milieutaken	<ul style="list-style-type: none">• Het uitvoeren van de milieutaken verloopt conform afspraak.
2.4	Uitvoeren van veiligheidstaken op het gebied van de brandweer	<ul style="list-style-type: none">• Het uitvoeren van veiligheidstaken op het gebied van de brandweer verloopt conform afspraak.

Bedrijfsvoering/overhead

Dit hoofdstuk omvat alle activiteiten gericht op een excellente inrichting en aansturing van de organisatie, processen en bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering kan worden gedefinieerd als het geheel van de PIJOFACH-functies. Het betreft dan: personeel, informatie/documentatie, juridische zaken, organisatie, financiën, automatisering/-administratie, communicatie en huisvesting. Kortom alle randvoorwaardelijke zaken die goed moeten zijn geregeld, om de primaire taken goed uit te kunnen voeren.

De gemeente is er voor de inwoners. De inwoner verwacht van de gemeente betrouwbaarheid, deskundigheid, transparantie, rechtmatig handelen en responsief (reagerend en ontvankelijk) zijn. Daarbij gaat de inwoner er vanuit dat overheidsgelden doelmatig en doeltreffend worden besteed. Bedrijfsvoering is erop gericht de gemeentelijke organisatie te ondersteunen bij het realiseren van de doelstellingen die in de programma's zijn opgenomen. Dit betekent: heldere afspraken maken en nakomen, voortgang rapporteren, onzekerheden vermijden en zo snel mogelijk duidelijkheid bieden.

Thema 1. Personeel en Organisatie

Maatschappelijk effect:

- De gemeentelijke dienstverlening is voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
1.1	Streven naar continuïteit en stabiliteit binnen de organisatie.	<ul style="list-style-type: none">• In de eerste helft van 2017 vindt een organisatie-zelf) evaluatie-onderzoek plaats. Right Marktonderzoek voert een medewerker-tevredenheidonderzoek uit. Op basis van benchmark, uitkomsten medewerker-tevredenheid-onderzoek en rondetafelgesprekken worden actiepunten benoemd voor de doorontwikkeling van de organisatie.• De evaluatie van het functierollenboek is opgeschort in afwachting van de evaluatie van de organisatie. Via scholing in brede zin, worden medewerkers ondersteund bij hun ontwikkeling.
1.2	Ondersteuning van de organisatie met behulp van goede personeelsinstrumenten	<ul style="list-style-type: none">• Op basis van de actiepunten voor de doorontwikkeling van de organisatie wordt een strategisch personeelsbeleid vastgesteld. Het Individueel Keuze Budget is conform de CAO Gemeenten, per 1 januari 2017 ingevoerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het digitale platform: Youpp/ Mijn Personele Zaken.• De verwachting is dat dit jaar een nieuwe regeling functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt vastgesteld. De regelgeving op P&O gebied wordt tegen het licht gehouden en er wordt nagegaan of deze gemoderniseerd moet worden.
1.3	Arbeidsomstandigheden, veiligheid, gezondheid en welzijn.	<ul style="list-style-type: none">• De Onderzoeksraad Integriteit Overheid opgegaan in het Huis voor Klokkenluiders. Hier kunnen medewerkers terecht voor advies en ondersteuning voor een melding van een werkgerelateerde misstand op het werk. De regeling Ziekteverzuim is geactualiseerd. De rol van de Bedrijfsarts wordt jaarlijks geëvalueerd. De vertrouwenspersoon richt zich op ondersteuning, begeleiding en advisering bij ongewenst gedrag.

Thema 2. Communicatie

Maatschappelijk effect:

- De gemeentelijke dienstverlening is voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
2.1	Communicatie voorziet in de (maatschappelijke) informatiebehoefte en sluit aan bij de veranderende manier van communiceren in de samenleving	<ul style="list-style-type: none">• Monitoring van (sociale) media vindt dagelijks plaats via de webcaretool en waar nodig wordt de inzet van communicatiemiddelen daarop aangepast. We hebben afgelopen maanden vaker audiovisuele middelen ingezet bijv. bij verkiezingen en werven deelnemers cursus politiek actief. Deze video's verspreiden we via sociale media. Het digitale inwonerspanel Oude IJsselstreek Spreekt wordt weer actief ingezet. In mei vindt via dit panel een peiling plaats over de inzet van communicatiemiddelen en het effect ervan. De resultaten worden gebruikt als input voor de strategische communicatievisie, die in 2017 wordt opgesteld.
2.2	Open en transparant communiceren	<ul style="list-style-type: none">• Dit is een continue aandachtspunt bij de communicatie.
2.3	Informereren van medewerkers en draagvlak creëren, verbinden teams en van elkaar leren (interne communicatie)	<ul style="list-style-type: none">• Interne communicatie is onderdeel van de strategische communicatievisie die in 2017 wordt opgesteld.

Thema 3. Informatisering en automatisering

Maatschappelijk effect:

- De gemeentelijke dienstverlening is voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
3.1	Één ontwikkelplan, één omgevingsloket en één vergunning.	<ul style="list-style-type: none">• Dit plan is uitgesteld. Binnen het project Omgevingswet is ervoor gekozen om eerst de Omgevingsvisie uit werken en de (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening en ICT dit jaar nog even af wachten. Dit zal in 2018 verder opgepakt worden.
3.2	Verbeteren efficiency vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).	<ul style="list-style-type: none">• Dit is gedeeltelijk uitgesteld. Vooralsnog is ervoor gekozen om het huidige zaakstelsel voor VTH-taken aan te houden en te optimaliseren. Als het generieke zaakstelsel breder geïmplementeerd is en er meer duidelijkheid is over de consequenties van de Omgevingswet (VIVO) dan kan dit in 2019 verder opgepakt worden.
3.3	Één gezin, één plan en één regisseur.	<ul style="list-style-type: none">• In het eerste kwartaal van 2017 is een nieuw regiesysteem geïmplementeerd. Voor het opleveren van managementinformatie is een plan van aanpak opgesteld dat wordt uitgevoerd.
3.4	De informatie van inwoners is veilig bij de gemeente Oude IJsselstreek.	<ul style="list-style-type: none">• Het informatiebeveiligingsbeleid is geactualiseerd. Voor de uitvoering hiervan is een Coördinator Informatieveiligheid en Privacy aangesteld.
3.5	De informatie van inwoners wordt alleen gebruikt voor de doeleinden waarvoor deze in beheer is gegeven.	<ul style="list-style-type: none">• Het aanstellen van een functionaris gegevensbescherming een project in het kader van de iSamenwerking. Hiervoor wordt momenteel een plan van aanpak opgesteld. Zie ook 3.6.

3.6	Verbeteren continuïteit. Verminderen kwetsbaarheid. Realiseren efficiency (niet minder kosten, maar minder meerkosten) door i-samenwerking (25).	<ul style="list-style-type: none"> Voor het project iSamenwerking zijn, samen met de gemeenten Doesburg, Doetinchem en Aalten vier deelprojecten gedefinieerd, te weten: <ul style="list-style-type: none"> Beheer Basiskaart Grootschalige Topografie. HRM; Informatiebeveiliging en Privacy. Op deze gebieden moet eind 2017 de continuïteit en efficiency van de deelnemende gemeenten verbeterd zijn.
3.7	Gebruikte informatiesystemen zijn up to date.	<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud van de systemen wordt volgens planning uitgevoerd. Voor het toezicht op de BAG is een versneld een extra medewerker aangesteld op basis van het handhavingsbeleidsplan.

Thema 4. Financiën

Maatschappelijk effect:

- De financiële resultaten en kostendekkendheid van gemeentelijke dienstverlening zijn voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
4.1	Verbeteren interne controle op basis van aanbevelingen accountant	<ul style="list-style-type: none"> De interne controle verloopt volgens planning. De IT-audit is inmiddels uitgevoerd.
4.2	Verbeteren budgetbeheer en sturing op de P&C-cyclus (23)	<ul style="list-style-type: none"> Het digitale P&C systeem (Pepperflow) is inmiddels aangeschaft en wordt nu ingericht.
4.3	Verbetering van begroting, beraps en jaarrekening	<ul style="list-style-type: none"> Vanuit het P&C systeem worden de documenten online ingericht en via begroting-online aangeboden. Naar verwachting zal medio mei de begroting 2016 online beschikbaar zijn. De 1e berap/Voorjaarsnota worden vervolgens online toegevoegd.

Thema 5. Juridisch zaken/contractmanagement

Maatschappelijk effect:

- De financiële resultaten en kostendekkendheid van gemeentelijke dienstverlening zijn voor de inwoner toegankelijk, begrijpelijk en rechtmatig

	Doel	Stand van zaken 1 ^e berap
5.1	Waarborgen algemene juridische kwaliteit in de organisatie	<ul style="list-style-type: none"> De toepassing van premediation in de bezwaarfase is overwegend succesvol en heeft tot enkele intrekkingen geleid. Wel neemt de premediationfase in sommige gevallen veel tijd in beslag waardoor de wettelijke termijnen in het geding komen.
5.2	Duurzame kwaliteitsverbetering van de inkoop- en verkoopprocessen (rechtmatig, doelmatig en doeltreffend)	<ul style="list-style-type: none"> In het Zaaksysteem is een module Contracten ingericht. Deze module wordt gevuld met de inkoopcontracten van de gemeente door de inmiddels aangestelde medewerkster contractbeheer. Er is een contractmanager sociaal domein aangesteld die het managen van contracten door budgetbeheerders binnen de organisatie bevordert stimuleert. De Procesbeschrijving inkoopproces wordt nog uitgevoerd.

Bijlage 2: Indeling taakvelden per programma

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

Prettig wonen, leven en werken (inclusief voldoende goede woningen en ruimtelijke ordening en rechtszekerheid)

- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (bedrijventerreinen)
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

Passend aanbod van accommodaties

- 0.3 Beheer overige gronden en gebouwen
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed

Openbare ruimte, buitengebied en infrastructuur

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2. Parkeren
- 2.5 Openbaar vervoer
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie
- 7.2 Riolering

Programma 2: Een leefbare gemeente

Opvoeden, leren en ontwikkelen

- 7.1 Volksgezondheid (incl preventie en ontwikkeling jeugd)

Werken, verdienen, uitgeven

- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie

Samenleven

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (incl experimenten)
- 6.2 Wijkteams

Gezond leven, bewegen, ontspannen

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- 5.6 Media (bibliotheek)

Verzorgen, verplegen en verhelpen

- 6.6. Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Programma 3: De werkende gemeente

Economie, duurzaamheid en samenwerking

- 3.1 Economische ontwikkeling (incl. regionale en internationale samenwerking, duurzaamheid)
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

Onderwijs

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

Dienstverlening

- 0.2 Burgerzaken
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.64 Belastingen overig

Schoon en veilig

Schoon

- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Veilig

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

Bedrijfsvoering:

Bestuur en ondersteuning

- 0.1 Bestuur (incl internationale contacten)
- 0.4 Overhead
- 0.5 treasury
- 0.7 algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- 0.8 overige baten en lasten
- 0.9 vennootschapsbelasting
- 0.10 mutaties reserves
- 0.11 resultaat van de rekening van baten en lasten

Verdeling programma's over de huidige raadscommissies:

Programma 1:

- raadscommissie Fysiek

Programma 2:

- raadscommissie Sociaal

Programma 3:

- raadscommissie Sociaal (onderwijs)
- raadscommissie AFE (economie)

Programma 4:

- raadscommissie Fysiek (veiligheid en milieu)
- raadscommissie AFE (dienstverlening)

Bedrijfsvoering:

- raadscommissie AFE